THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVIII Kaina 25 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, VASARIS — FEBRUARY 24, 1984 Nr. 39

Nijolės Sadūnaitės prisiminimai

Kaip patekau į KGB objektyvą?

(Tęsinys)

Etapu mane vežė kartu su kriminalistėmis, su jomis toje pačioje kameroje ir kalėjimuose buvau, išskyrus Pskovą, kuriame laikė vieną. Su savimi nieko neturėjau, nei maisto, nei rūbų — viską kas geresnio palikau konclageryje, nes ten labiau reikalinga, tad iš manęs ir atimti nebuvo ko. Pasitaikydavo, jog kriminalistės matydamos, kad nieko neturiu, mane pavaišindavo. Jas labai domino mano byla ir kad mane veža į nutrėmimą. Moterim kriminalistėm nutrėmimo nėra ir nebuvo, jos manė, kad tik caro laikais į nutrėmimą veždavo. „Tu kaip Leninas nutrėmime būsi...“ — sakė jos. Būdamos po savaitę vienoje kalėjimo kameroje, išsikalbėdavome. Niekada neslėpiau savo įsitikinimų, prieš ir po valgio persižegnodavau, melsdavausi, atvirai pasakydavau į akis, kad jų gyvenimas blogas ir taip gyvendamos nebus laimingos, stengdavaus būti su jomis labai nuoširdi, nes jos tokios nelaimingos. Turbūt pajutusios, kad nuoširdžiai visoms linkiu tik gero, visos ir man buvo geros, nepatyriau iš jų jokių skriaudų, nei paniekos.

Iš viso su kriminalistėmis teko būti kartu 4 mėnesius: 2 mėn. etape ir 2 mėn. ligoninėje. Novosibirsko kalėjime teko savaitę būti su trimis jau nuteistomis penkiolikmetėmis žmogžudėmis iš Petropavlovsko. Jos teturėdamos vos 13 metų, kartu su 14 metų berniuku, ėmė plėšikauti. Vakare, nuošaliose gatvėse užpuldavo vienišus praeivius, juos suluošindavo ar net užmušdavo, o po to paimdavo jų pinigus. Ėmė tik pinigus, o jų visada rasdavo labai nedaug. „Juk reikia mums gyventi, — aiškino man, — išgerti, rūkyti, pasipuošti...“ Rūko nuo 10 m. amžiaus. Skundėsi, kad griežtai nubaudė, nes „nebuvo už ką“... Vienai — 2 m., kitai 2.5, o trečiai, kaip vadovei, berods 3 m. ar kiek daugiau. Jos, kaip nepilnametės, nė pusės bausmės laiko neatkalės, kriminalistus nuolat amnestuoja. Baisu tai, kad jos to savo žiaurumo nelaiko nusikaltimu, o normaliu reiškiniu: „mums gyventi reikia“... Tai ateizmo vaisiai. „Jeigu Dievo nėra — viskas galima“. Kas suskaičiuos tuos milijonus nužmogintų kalinių, kurie gyvena už spygliuotų vielų tikrą pragaro gyvenimą — sklidiną baisiausio amoralumo, žiaurumo, neapykantos. Nors, teisingai sakoma, kad sovietų sąjunga yra didelis konclageris, tik režimo laipsniai nevienodi. Žmonės, iš kurių širdžių išplėšė Dievą, kaskart giliau grimsta į moralinio supuvimo liūną, blogį laikydami gėriu, o gerumo — gėdydamiesi. Tik susidūrusi su tais nelaimingaisiais supratau, koks begalinis turtas yra tikėjimas Dievu ir kokia didelė už tai atsakomybė: ar padarome viską, ką galime, kitiems padėti?!

Pabaigoje etapo patekau į Krasnojarsko kalėjimą, kur visą savaitę išbuvau perpildytoje kriminalisčių kameroje, pusiau rūsyje. Didžiuliai kalėjimai — persiuntimo punktai — visur perpildyti. Tai vienintelė sritis, kur sovietai kasmet viršija planą, o nelaimingųjų skaičius vis auga...

Iš Krasnojarsko, kad nutrėmimas man tikrai būtų 100 kart baisesnis nei konclageris, kaip žadėjo Soranske čekistai, mane, KGB įsakymu, nutarė išvežti į taigą kartu su 8 alkoholikais-kriminalistais miško darbams. Taigoje gi meška prokuroras, o vilkas — advokatas ir kriminalistams visiška laisvė. Taip čekistai užplanavo realizuoti Vilniuje pasakytus žodžius: „Atsisveikink su Lietuva, daugiau tu jos nebepamatysi! Tu mūsų rankose, ką norime su tavimi padarysime!“ Bet vargšeliai nežinojo, kad visi mes esame Gerojo Dievo rankose ir be Jo valios plaukas nenukrenta. Kaip skiriasi trumparegių žmonių mintys nuo Dieviškų planų! Iš Krasnojarsko kalėjimo mane ir 8 kriminalistus lėktuvu atskraidino į Bogučanus — 400 km į šiaurę nuo Krasnojarsko. Bogučanuose milicijos mašina mus visus atvežė į milicijos būstinę, iš kur turėjo kita mašina išvežti už 60 km į taigą. Bet tą dieną, tai buvo 1977 rugsėjo 19, sugedo mus turėjusi išvežti mašina ir mes likome nakvoti Bogučanuose. Jau Bogučanų milicijos kieme, dėl manęs, kaip savo „grobio“, negalėjo pasidalinti trys kriminalistai.

(Bus daugiau)

Jaunas libanietis berniukas, gyvenąs netoli JAV marinų bazės Beirute, atsisveikina su amerikiečių kareiviu, su kuriuo susidraugavo marinų viešėjimo Libane metu.

Iranas pradėjo didesnį puolimą

Bagdadas. — Irako valstybinė televizija trečiadienį naktį nutraukė savo planuotas programas ir paskelbė, jog Irano kariuomenė 10 val. vakare pradėjo didesnį puolimą pietinėje fronto dalyje. Irako III korpuso daliniai sudavę puolėjams didelį smūgį, kovos vyksta toliau.

Iranas paskelbė, jog kariuomenė įsiveržė į Irako teritoriją trijose fronto dalyse: prie Al Kut miesto, apie 100 mylių nuo Bagdado; prie Ali al Gharbi ir netoli Al-amara miestų. Priešas buvo išmuštas iš vietovių Irano pusėje, kur dar buvo likusios Irako įgulos.

Irano pranešimuose sakoma, kad jo kariuomenė yra vos 10 mylių nuo pagrindinio Irako vieškelio, einančio iš valstybės pietų į šiaurę. Kovos vyksta jau Irako žemėje.

Britų spauda paskelbė, kad Iranas daug ginklų gauna iš komunistinės Kinijos. Trečiadienį Kinijos vyriausybė šią žinią paneigė ir pakartojo, kad Kinija šiame kare — neutrali.

Irano-Irako karas paremtas teroru. Irakas pradėjo bombarduoti civilinius taikinius. Tuo pačiu atsakė ir Iranas, apšaudydamas Basros uostą. Pirmą kartą Irano aviacija bombardavo toliau esantį Baaquba miestą, vos 40 mylių nuo Bagdado. Irakas nustebo, kad Iranas dar turi bombonešių. Po savaitės miestų apšaudymų Irakas paskelbė, kad jis miestų daugiau nebepuls, nes to prašęs Irano pabėgėlis Paryžiuje Rajavi. Tas sukėlė Irako karininkų tarpe sąmyšį. Vieną savaitę įsakyta pulti miestus, o kitą — įsakymas atšaukiamas, nes to prašė iranietis. Irako raketos padarė žalos petrocheminei refinerijai Bandar Khomeini mieste. Čia dirbo daug japonų technikų, kurie po puolimo išvažiavo. Refinerija Iranui kainavo 3.5 bil.dol. Jos sužalojimas paskatino Irano valdžią pakartoti grasinimus, kad bus sustabdyta naftos prekyba visose Persų jūros šalyse.

Persų jūroje patruliuoja amerikiečių ir britų karo laivai. Kiek toliau budi stiprus JAV karo laivynas, pajudėjęs Hormuzo sąsiaurio kryptimi.

Irano-Irako frontas yra 733 mylių ilgumo. Kare jau žuvo daugiau 100,000 žmonių. Iranas nenori kalbėti apie Irako pradėto karo paliaubas. Jis reikalauja, kad būtų pašalinta Irako vyriausybė, ypač nekenčiamas socialistas prezidentas Husseinas, vadinamas „bedieviu“. Pakeitus vyriausybę, Irakas dar turės sumokėti Iranui visus kare padarytus nuostolius, kurie siekia daugiau 100 bil. dol.

Irako prezidentas Saddam Hussein trečiadienį pasakė, kad prasidėjo svarbiausias, lemiantis mūšis kare, kuris tęsiasi jau 41 mėnesį. Kalbėdamas per Bagdado radiją prezidentas pasakė: „Jei tie kriminalistai nori mūšio, jie gaus mūšį, kuris sustiprins Irako pergalę ir sutriuškins agresyvias, blogio pilnas, svetimų žemių geidžiančias priešo ambicijas“.

Maskva puola „nacionalizmą“

Stockholme vykstančios nusiginklavimo konferencijos išvakarėse sovietinė žinių agentūra aršiai puolė „nacionalizmą“ Pabaltyje, ypač Estijoje ir Latvijoje. Sausio 14 d. Sergiejus Kulikas iš Talino pranešė apie atsišaukimą, skelbiantį „Estijos išlaisvinimo organizacijos“ sudarymą Taline ir kritikuojantį sovietų veiksmus Estijoje. Atsišaukimą esą dalijęs organizacijos Helsinkio skyrius. Sausio 15 d. Tass paskelbė straipsnį apie kaikuriuos neseniai už „antisovietinę agitaciją ir propagandą“ nuteistuosius latvių patriotus. Tass tvirtina, kad minėtuosius latvius ir estus remiančios CIA finansuojamos „buržuaziniai nacionalistinės“ organizacijos Vakaruose. Vakarų komentatoriai pavadino Tasso straipsnius „netiesioginiu prisipažinimu“, kad Pabaltijo problemos yra svarbios ir aktualios Stokholme vyksiančiai nusiginklavimo konferencijai, Sovietų bandymu sutrukdyti Pabaltijo klausimo iškėlimą tėje konferencijoje ir mėginimu „apšmeižti“ Pabaltijo išeivių organizacijas bei sunaikinti jų patikimumą pasaulio ir Pabaltijo piliečių akyse.

(ELTA)

— Šiaurinėje Airijoje teroristų bomba susprogdino policijos automobilį, žuvo du policininkai.

Teismo smūgis darbo sąjungoms

Washingtonas. — Aukščiausiasis Teismas vienbalsiai priėmė labai darbininkų sąjungoms nemalonų įstatymą, kuris leidžia įmonėms, darbdaviams nutraukti sutartis su darbininkų unijomis, jei įmonei gresia bankrotas. Ir be šio įstatymo daug unijų buvo „sulaužytos“, kai darbdaviai ėmė skelbti, kad jie nebegali mokėti unijų išsikovotų algų.

Šiuo keliu eidamos kelios civilinės lėktuvų bendrovės sumažino darbininkų skaičių, sumažino atlyginimus ir darbininkams mokamus priedus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Jordanas po ministerių kabineto posėdžio paskelbė, jog nutraukiami visi diplomatiniai, politiniai ryšiai su Libija, kur buvo sudeginta Jordano ambasada.

— Beiruto kovose tarp musulmonų milicijų ir Libano armijos žuvo 12 civilių ir vienas Prancūzijos kareivis. Sužeisti 46 libaniečiai ir vienas prancūzas kareivis. Iki šiol Libane Prancūzija prarado 84 kareivius užmuštais ir 92 sužeistais.

— Libano krikščionių politinė grupė — nacionalinė liberalų partija, vadovaujama buvusio prezidento Camille Chamouno, paskelbė, kad ji nerems prezidento Gemayelio (irgi krikščionio), jei tas atšauks sutartį su Izraeliu.

— Senatas, svarstydamas naują Baudžiamąjį kodeksą, 63-32 balsais pritarė mirties bausmei.

— Senatorius John Glenn, skaudžiai pralaimėjęs Iowos demokratų balsavimuose, paskelbė, kad jis uždaro savo kampanijos štabą Maine valstijoje, nes trūksta lėšų ir darbininkų. Kitas kandidatas, buvęs Floridos gubernatorius Reubin Askew paskelbė, kad jis pasitrauks iš varžybų, jei New Hampshiro pirminiuose rinkimuose, ateinantį antradienį, jis nebus tarp keturių pirmųjų kandidatų.

— Gynybos departamento revizoriai paskelbė, jog departamento kontrolės stoka, užsakant ginklus ar jų dalis, duoda mokesčių mokėtojams milijonus dolerių nuostolių. Pareigūnai neseka, kas kiek kainuoja ir dažnai permoka.

— Kanada formaliai protestuoja valstybės departamente, kad Amerika nesilaiko susitarimų dėl pramonės dūmų teršalų, kurie sukelia „rūgštų lietų“ ir kenkia gamtos aplinkai.

— Sovietų žinių agentūra „Tass“ trečiadienį apkaltino nusiginklavimo derybų amerikietį vadovą Paul Nitze „politiniu nesąžiningumu“. Jis kalba apie Amerikos pasiruošimą derėtis dėl ginkluotės sumažinimo, tačiau nepaveikia savo vyriausybės, kad ji sustabdytų naujų ginklų siuntimą į Europos bazes. Pats Nitze pasakė, jog jis nemato jokių ženklų, kad nauja sovietų vyriausybė pasirengusi atnaujinti derybas Ženevoje.

— JAV delegacija baigė derybas Hanojuje. Esą vilčių, kad Vietname paaiškės kai kurių kare dingusių amerikiečių likimas. Delegacijos narė pareiškė įsitikinimą, kad Vietnamas dar laiko nežinomą skaičių amerikiečių belaisvių.

— Sovietų laikraštis „Sovieckaja Rosija“ kritikuoja sovietų įmonėse gaminamus spalvotos televizijos priimtuvus. Laikraštis rašo, jog piliečiai, parsinešę naują televizijos aparatą, tuoj pat skambina remonto įstaigai. Pernai pats partijos vadas Andropovas nusiskundė, kad pusė milijono TV priimtuvų neveikė ir pirkėjai turėjo juos siųsti atgal į fabriką.

Prezidento Reagano spaudos konferencija

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas savo 22-joje spaudos konferencijoje ragino Kongresą greit pradėti svarstyti kartu su vyriausybės pareigūnais biudžeto deficito klausimą. Jis ragino priimti seniai svarstomą nusikaltimų įstatymą ir skatino sugrąžinti savanoriškas maldas į viešąsias Amerikos mokyklas. Po šio prezidento pareiškimo prasidėjo korespondentų klausimai, kurie daugiausia lietė marinų pasitraukimą iš Libano.

Prezidentas padarė trumpą Libano istorijos apžvalgą ir priminė reporteriams, kodėl ir kaip Amerika įsivėlė į Libano konfliktą. Jis pabrėžė, kad marinai iš Libano nepabėga, o tik atsitraukia į naujas linijas. Kurį laiką marinai pasiliks prie Libano ir, jei reikės, vėl išsikels į krantą, pasakė prezidentas. Jis gynė valstybės sekretorių Shultzą ir pareiškė viltį, kad jis nepasitrauks iš pareigų. Klausiamas apie Amerikos santykius su Sovietų Sąjunga, prezidentas išreiškė viltį, kad tie santykiai pagerės. Jis pasakė, jog Maskvai buvo pranešta, kad Amerika pageidauja geresnių ryšių.

Prezidentas užtikrino, kad Irano-Irako karas neturėtų sustabdyti naftos prekybos. Vakarai neleis Iranui uždaryti Persų jūros Hormuzo sąsiaurio. Mes bandysime sąsiaurį laikyti atvirą pasaulio laivams, pasakė prezidentas.

Kai kurie korespondentai nukrypo į rinkiminės kampanijos temas. Vienas reporteris priminė prezidentui, ką apie jį kalba demokratų kandidatai. Jis esąs tinginys, paliekąs darbą savo pareigūnams ir patarėjams. Prezidentas atsakė, kad visi klausimai yra nuodugniai svarstomi, jis išklausąs visų nuomonių, tačiau jokio balsavimo kabinete nebūna. Jis vienas darąs sprendimus.

Varšuvos pakto karo manevrai

Viena. — Varšuvos paktas paskelbė, kad kovo mėnesį prasidės platūs Varšuvos sutarties valstybių kariniai pratimai „Sojuz 84“. Manevrai vyks Bulgarijos, Vengrijos ir Rumunijos teritorijoje bei Juodojoje jūroje.

Stebėtojai primena, kad Rumunija bendruose manevruose nedalyvauja jau 20 metų. Rumunija neįsileidžia į savo teritoriją sąjungininkų karo jėgų ir nesiunčia savo kariuomenės dalinių į manevrus kitose valstybėse. Manoma, kad Rumunija pakeitė savo pažiūras, kai prieš tris savaites Bukarešte lankėsi sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko. Rumuniją spaudžia ekonominė krizė, labai trūksta žaliavų ir naftos produktų. Spėjama, kad Gromyko pažadėjo rumunams daugiau paramos, jei Rumunija pilnai vykdys savo įsipareigojimus Varšuvos sutarties valstybėms.

Sunkvežimiai sustabdė judėjimą

Paryžius. — Jau visa savaitė kai streikuoja Prancūzijos sunkvežimių vairuotojai. Prancūzijos socialistinei vyriausybei, ypač jos transporto ministeriui — komunistui — tai didelis moralinis smūgis. Vairuotojai reikalauja mokesčių sunkvežimiams sumažinimo, procedūros prie sienos perėjimo punktų ir muitinių pakeitimų, dyzelio ir kito skysto kuro atpiginimo. Derybos tarp vairuotojų ir vyriausybės rezultatų nedavė.

Įdomu, kad Europos Rinkos valstybėse ir kitų šalių vairuotojai seka prancūzų pavyzdžiu. Keliai užblokuojami Italijoje, Vakarų Vokietijoje, Belgijoje, net Austrijoje. Prancūzijoje keli fabrikai jau atleido darbininkus, nes įmonės negauna žaliavų, negali išvežti gaminių. Vairuotojai Prancūzijoje net užblokuoja geležinkelių pervažas, sustabdomi ir traukiniai.

— Nežinomi piktadariai susprogdino bombas dviejose Beiruto krikščionių bažnyčiose. Mar Butros bažnyčioje sužaloti meniški skaldyto stiklo langai.

— Pentagono šaltiniai patvirtino Libano karinių sluoksnių žinią, kad kovos laivo „New Jersey“ iššauti 300 sviedinių vasario 7 d. nesugriovė jokių reikšmingesnių taikinių. Didžiuliai 16 colių sviediniai tik paliko daugybę tuščių duobių.

Senatoriai už ryšius su Vatikanu

Washingtonas. — Senato užsienio reikalų komitetas, vadovaujamas Illinois sen. Charles Percy, pritarė JAV ambasados Vatikane atidarymui ir dabartinio prezidento atstovo Williamo Wilsono paskyrimui pilnu ambasadoriumi. Kovo 5 d. numatyta svarstyti lėšų ambasadai klausimą. Kovo 28 d. šiuo klausimu senato komitete kalbės valstybės sekretorius G. Shultzas. Komitete tik vienas Šiaurinės Karolinos sen. Jesse Helms balsavo prieš. Jis pasakė korespondentams dar nenutaręs ar bandyti šį ambasadoriaus klausimą užblokuoti parlamentarinėmis kliūtimis.

Dar šią savaitę Pietinių Baptistų konvencija priėmė rezoliuciją, kuri pasmerkia diplomatinius ryšius su Vatikanu ir sako, kad tai — pavojingas precedentas. Kai kurios religinės ir pasauliečių organizacijos grasina, kad bus einama į teismus, jei Kongresas patvirtins ambasadorių Vatikanui.

Senatorius Percy pareiškė, kad 107 valstybės turi su Vatikanų diplomatinius ryšius. Dabar, kai Amerikai Vatikane atstovauja „prezidento atstovas“, Kongresas neturi galimybių sekti, kontroliuoti jo veiklą. Tokią kontrolę Kongresas turėtų, jei tas atstovas taptų pilnu ambasadorium, pasakė sen. Percy.

KALENDORIUS

Vasario 24 d.: Liucijus, Primityva, Virgaudas, Žiedūna.

Vasario 25 d.: Serapijonas, Valburga, Margiris, Rasa.

ORAS

Saulė teka 6:35, leidžiasi 5:33.

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 40 l., naktį 30 l.

SPORTO APŽVALGA

LEDO RITULYS DETROITE

Š.m. sausio mėn. 29 dieną Detroite viešėjo dvi Toronto ledo ritulio klubo komandos ir čia sužaidė eilę draugiškų rungtynių su LSK "Kovu" ir vietos amerikiečių sportininkais.

Pirmose rungtynėse Toronto jaunesniųjų komanda nugalėjo Detroito LSK "Kovą" 4:2. Nors pirmajame ketvirtyje po apylygios kovos detroitiškiai vedė 2:0, (abu įvarčius įmušė Linas Mikulionis), bet torontiškiai atsigavo — nuo antro ketvirčio pradžios persvarą perėmė į savo rankas ir rungtynes lengvai laimėjo. Toronto LRK įvarčius įmušė: Ažubalis, St. Podsadecki, Dauginis ir Dhris Sturmas.

Toronto LRK vyresnieji — Detroito "Select"

Rungtynių pradžia gyva ir daug žadanti. Jau pirmose minutėse torontiškiai veda 1:0 (W. Hrajnik), bet po dešimties sekundžių amerikiečiai išlygina. Komandos išvysto greitį ir dažnai aplanko vieni kitų vartus. Abu vartininkai dirba "išsijuosę". Vieno antpuolio metu "Select" palaužia Alfredo Janeliūno atsparumą ir veda 2:1. Ketvirčio pabaigoje amerikietis išlenda vienas prieš vartininką ir įmuša trečią įvartį. Antro ketvirčio pradžioje du "Select" žaidėjai prasmunka prieš vieną Janeliūną, bet jis lengvai likviduoja jų pastangas. Abi komandos pasikeičia baudomis ir šeštoj kėlinio minutėj Petras Sturmas švelnina iki 2:3, bet netrukus amerikiečiai kelia iki 2:4. Po minutės gražiai praeina Ąžuolas ir iš tolo ženklina 3:4, o netrukus Wally Hrajnik išlygina 4:4.

Trečią ketvirtį „Select" pradeda su vieno žaidėjo persvara, (už pražangą ant "baudos suolo" sėdi Antanas Urbonas), bet aikštėje vyrauja Torontas. Gražiai praeina Wally Hrajnik, bet sukerta į vartininką. Torontas apšaudo priešininkų vartus bet nesėkmingai. Tuo tarpu netikėtai prasiveržia amerikiečiai ir jau 4:5. Kitoje aikštės pusėje Ąžuolas sukerta į virpstą, o netrukus jis išlygina 5:5. Vieno susigrūdimo prie Toronto vartų metu amerikiečiai kelia iki 5:6, (Janeliūnas buvo užblokuotas ir nematė ritulio, kuris praslydo po pakelta lazda), o netrukus "Select" įmuša paskutinį rungtynių įvartį ir susitikimą laimi pasėkme 5:7.

Toronto LRK įvarčiai: W. Hrajnik 2, Petras Sturmas 1 ir Mykolas Ąžuolas 2.

Toronto vyresniųjų komanda buvo pastiprinta broliais Mike ir Steve Podsadeckiais, Mykolu Ąžuolu ir Romu Biskiais.

Toronto LRK jaunesnieji — "Select" 3:8

Nuo pirmos minutės amerikiečiai vyrauja ir nuolat apšaudo torontiškių vartus. Svečiai tik ginasi ir retkarčiais bando prasiveržti, bet nevykusios pasuotės ir deriniai nesudaro pavojaus amerikiečių vartams. Tiesa, Steve Podsadecki turi puikią progą pasižymėti, bet pataiko į vartininką. Komandoje matomos nuovargio žymės. Nors amerikiečiai žaidžia antras rungtynes be pertraukos, bet aikštėje jie aiškiai vyrauja; tad nenuostabu, kad po pirmo ketvirčio jie veda 4:0. Po pertraukos torontiškiai atsigauna ir dažniau aplanko amerikiečių vartus. Vieno antpuolio metu Mykolas Ąžuolas švenlnina iki 1:4, Steve Podsadecki pataiko į virpstą, o Romas Biskys priartėja iki 2:4. Kitoje aikštės pusėje "Select" išnaudoja gynėjo klaidą ir pasėkmę kelia iki 2:5. Kėlinio pabaigoje gražiai praeina Mykolas Ąžuolas, bet išvirsta ir proga neišnaudota.

Trečio ketvirčio pradžioje amerikiečiai išnaudoja vartininko klaidą ir jau 2:6. Ketvirtoje kėlinio minutėje "Select" žaidėjas už pražangą apleidžią aikštę, bet torontiškiai progą neišnaudoja, o prasmukes amerikietis ženklina 2:7. Netrukus, po geros Steve Podsadecki pasuotės, Romas Biskys švelnina iki 3:7, bet išlindęs vienas prieš vartininką amerikietis įmuša aštuntą įvartį. Rungtynių pabaigoje prasiveržia trys torontiečiai prieš vieną "Select" žaidėją, bet be naudos. "Select" laimi 8:3.

Toronto LRK įvarčius įmušė: Romas Biskys 2 ir Mykolas Ąžuolas 1.

Toronto LRK vyresnieji — Detroito LSK "Kovas" 13:2

Detroitiškiai rungtynes pradeda gražiais deriniais ir dažnai apšaudo svečių vartus, bet vikriai pro gynimą prasmukęs torontietis Steve Podsadecki ženklina 1:0, o netrukus iš tolo Mykolas Ąžuolas kelia iki 2:0. Kitame aikštės gale susigrūdimą prie Toronto vartų išnaudoja Jeff Kemezis ir koviečiai priartėja iki 2:1, bet darbštusis Steve Podsadecki atsako tuo pačiu ir jau 3:1. Ne vieną kartą "Dievo valiai" paliktas Detroito vartininkas Petras Rauckis gelbsti savo "šventovę". Tiesa, kėlinio pabaigoje pasižymi ir Toronto vartininkas Alfredas Janeliūnas, niekais pavertęs Jeff Kemezio pastangas. Nuo antro ketvirčio pradžios iki baigiamojo švilpuko vyravo svečiai. Wally Hrajnik išnaudoja vieno žaidėjo persvarą (baudą gavo E. Simutis) ir jau 4:1. Don Zambo priartėja iki 4:2, Wally Hrajnik pataiko į virpstą , O Ron Astrauskas rezultatą kelia iki 5:2. Netrukus tas pats Astrauskas įmuša šeštą įvartį. Detroitiškiui Dave Lawrence sėdint ant "baudos suolo" Mykolas Ąžuolas ženklina 7:2, o Wally Hrajnik išnaudoja gynimo klaidą ir įmuša gražų aštuntą įvartį.

Trečiame ketvirtyje prasiveržia "įvarčių lietus" : Steve Podsadecki kelia iki 9:2, Petras Sturmas įmuša dešimtą, o Mykolas Ąžuolas ir vienuoliktą. Aikštėje čiuožia tik torontiškiai, išskyrus kelis greitesnius ir patvaresnius koviečius. Atrodo, priešininko lyg nebūta. Svečiai šaudo kiek nori ir kada nori. Wally Hrajnik kelia iki 12:2, o pabaigai Ron Astrauskas prideda ir tryliktą įvartį. Įvarčius įmušė.:

Detroito LSK "Kovas": Jeff Kemezis ir Don Zambo.

Toronto LRK: Steve Podsadecki 3, Mykolas Ąžuolas 3 Wally Hrajnik 3, Ron Astrauskas 3 ir Petras Sturmas 1.

Prabėgomis...

Abi Toronto LRK komandos sužaidė gerai. Gerą kondicinį pasiruošimą pademonstravo Mykolas Ąžuolas, Romas Biskys ir broliai Mike ir Steve Podsadeckiai, sužaidę net po 3 rungtynes. Ypač greičiu ir geru rutulio valdymu išsiskyrė 16-kametis Steve Podsadecki. Be jų gerai pasirodė: įvarčių medžiotojas Wally Hrajnik, Ron Astrauskas, Alfredas Janeliūnas... Sąrašą būtų galima prailginti, bet užteks tik priminti, kad abi komandos jau pasiruošusios ŠALFASS-gos žaidynėms.

Detroito LSK "Kovas" Ledo ritulio komanda

Kita šnekta apie detroitiškius. Atrodo, vietoj pažangos jie žengė šuolį atgal: — trūko pasuočių, gero dengimo ir daug kam ištvermės. Nepadėjo ir savotiškai įdomus linijų sustatymas, ypač antrose rungtynėse. Buvo liūdna stebėti Jeff Kemezį, kai jis vienas bandė tempti gal net dvigubai už jį lėtesnę puolimo liniją. Ne geriau buvo ir Ron Mulioliui, Rimui Pikūnui ar dėl neaiškios priežasties į puolimą perkeltam Viktorui Mulioliui. Gynimas sužaidė žemiau kritikos. Buvo nesmagu žiūrėti, kai tik "skersvėjo pagauti" vienas po kito krito ant ledo. Žinoma, nepadėjo ir Viktoro Muliolio ištraukimas iš visuomet silpnumu pasižymėjusio gynimo. Vienintelė šviesi prošvaistė buvo pirmose rungtynėse išleista linija: Linas Mikulionis, Ron Muliolis, Jeff Kemezis, Viktoras Muliolis ir Edmundas Simutis. Gaila, kad šios sudėties komanda pasirodė tik vieną kartą ir vos porai minučių. Ant suolo buvo užtektinai žaidėjų sudaryti kitą pajėgią liniją, bet, dėl neaiškių priežasčių, tas nebuvo padaryta. Geresnių žaidėjų išbarstymas po atskiras linijas nepadėjo anksčiau, nepadėjo ir šį kartą. Apie tai byloja rungtynių duomenys. Po varžybų daug kas kritikavo vartininką. Tiesa, gal vienas ar kitas įvartis ir krito dėl jo kaltės, bet aikštėje jis pasirodė ne daug ką blogiau už daugelį kitų. Nemanau, kad daug padėjo ir pasiteisinimas, — "vakar buvo gerai nugerta". Man atrodo, būtų buvę daug geriau palaukti ir, jeigu būtina, — nugerti po rungtynių. Juk tam ir buvo skirtas visas šeštadienio vakaras. Artėja ŠALFASS-gos varžybos. Laikas susirūpinti, nes dabartiniu keliu krypuodami netoli nueisim.

Sveikintinas artimas bendradarbiavimas tarp Toronto LRK IR Detroito LSK "Kovo" ledo ritulininkų. Vargu rasime kitą panašų pavyzdį. Svarbiausia, kad šis ryšys palaikomas jau daug metų. Manau, jis nenutruks ir po šio gausaus "įvarčių krepšio", kurį padovanojo torontiečiai.

SI

KYLANČIOS KREPŠINIO ŽVAIGŽDĖS

Detroito gimnazijų krepšinio pirmenybėse dažnai minimi Mariaus Gražulio, Tom Domako ir Chuck Adams vardai. Pirmasis žaidžia už Westland John Glenn mokyklą ir ne kartą priešininkus "apdovanojo" gausiais krepšiais. Rungtynėse prieš Redford Union jis sukorė 15, o prieš Livonia Franklin 28 taškus. Pereitais metais už tą pačią mokyklą žaidė ir ją baigė Mariaus brolis Paulius Gražulis.

Tom Domako žaidžia už Livonia Stevenson gimnaziją ir rungtynėse prieš Livonia Bentley surinko 39 taškus. Chuck Adams gina Country Day mokyklos spalvas. Rungtynėse prieš Lutheran East jis pilnai žaidė tik du ketvirčius, bet jų metu įmetė 17 taškų ir nuo lentų "nuėmė" 15 kamuolių.

Chuk Adams yra žinomas ir kaip geras amerikietiško futbolo žaidėjas. Dėl jo varžėsi Michigan, Notre Dame, Pitt. ir UCLA universitetai. Paskutinėmis žiniomis jis pasirinko Michigano universitetą. Chuck Adam yra 6 pėdų 5 colių ūgio ir sveria arti 220 svarų. Nežiūrint jo ūgio ir svorio, Chuck Adams yra nepaprastai greitas ir vikrus.

Marius Gražulis, Tom Domako ir Chuck Adams yra aktyvūs Detroito LSK "Kovo" nariai.

SI

KVIETIMAS AUSTRALIJON

Šiais metais rugpjūčio 4 d. Australijoje bus vykdoma 16-toji Lietuvių Žiemos olimpiada. "Neringos" žiemos sporto klubas kviečia slidininkus dalyvauti slalome ir didžiajame slalome, Buller slidinėjimo vietovėje, 240 kilometrų į šiaurės rytus nuo Melbourno.

"Neringos" klubas turi savo namus ant kalno (20 lovų), bet daugumą varžovų ir svečių numatoma apgyvendinti privačiuose klubuose ir butuose netoli "Neringos" keltų bazės. Šeštadienį vakare po varžybų bus iškilminga vakarienė klubo patalpose.

Slidininkai, pageidaujantys daugiau informacijų apie šias varžybas, transportą ir pramoginį slidinėjimą, gali teirautis pas Vytenį Čiurlionį, 19755 Upper Terrace, Euclid, Ohio 44117, telefonas: (216)—481-1525.

Šachmatai

Didmeisterių turnyrą laimėjo Korčnojus

Šveicaras Viktoras Korčnojus ir sovietas Aleksandras Beliavskis pasidalijo pirmą vietą kasmetiniame didmeisterių turnyre Wijk aan Zee, Olandijoje. V. Korčnojus nuolatos pirmavo, bet A. Beliavskis prisivijo priešpaskutiniame rate. Abu baigė be pralaimėjimo 10-3. Trečiu pasiliko jugoslavas P. Nikoličius 7.5—5.5, ir ketvirtu baigė švedas U. Andersonas 7-6. Šis buvo pirmas atvejis, kad Sovietų Sąjunga leistų savo šachmatininkams dalyvauti turnyre kartu su rusu disidentu V. Korčnojumi. Anksčiau jie kartu susitikdavo tik pasaulio pirmenybėse.

Lietuvaitės Sov. Sąjungos turnyre

Net trys lietuvaitės dalyvavo Sovietų Sąjungos merginų šachmatų pirmenybėse: A. Kurkul 5-4, V. Domkutė 5-4, ir L. Domarkaitė 3.5-5.5. Vilnietė A. Kurkul apmaudžiai pralošė savo paskutinį žaidimą, tad ir nepateko į pirmąjį šešetuką. Šiaulietė V. Domkutė nepaisė savo pirmųjų pralaimėjimų ir atsitaisė 4-1 pirmenybių pabaigoje. Varžybos buvo vedamos šveicariška sistema. Nors dalyvavo merginos iki aštuoniolikos metų, nepasirodė šeiolikametė Kamilė Baginskaitė, pranašiausia iš visų lietuvių šachmatininkių.

A.a Antaną Zuką prisimenant

Marquette Parko šachmatų klubo sekretorius R. Racaitis laiške pareiškia prisiminimus apie a.a. šachmatininką Antaną Zuką, mirusį š.m. vasario 3 d.

"Antanas Zukus gimė Lietuvoje, 1900 m. Mokytojas. Gimnazijoje dėstė matematiką ir fiziką. Buvo ir geras šachmatininkas. Apsigyvenęs Chicagoje, jis padėdavo moksleiviams, kuriems nesisekė matematika."

"Chicagoje Antanas Zukas priklausė Lietuvių šachmatų klubui. Jis buvo ir Marquette Parko šachmatų klubo — Marpar Chessmen narys. Prieš penkerius metus jis tapo Marpar Chessmen amžinu nariu. Pastaruosius penkiolika metų jis savaitgaliais popiet žaisdavo šachmatais lauke, Maquette Parke."

"Užlydavo, prašvisdavo, sušaldavo, atšildavo, bet Antanas Zukus praleisdavo kiekvieną vasaros popietę lauke. Jis stumdavo šachmatus linksmai ir mielai. Turėjo šachmatų draugų ir jokių priešų. Šachmatininkai ji praminė Tigru Antanu."

"Antanas Zukus mylėjo matematiką, fiziką, ir šachmatus. Lietuvių šachmatų klubas ir Marquette Parko šachmatų klubas pasiilgs šio gero šachmatininko, kuris ilsisi svetimoje žemėje toli nuo tėvynės."

Lietuviai šachmatininkai USCF sąraše

USCF neseniai paskelbė kovo mėnesio sąrašą šachmatininkų. Stipriausiai įvertinti lietuviai buvo:

1. C. Gelinas MA 2098, 2. R. Grauslys NH 2057, 3. A. Simonaitis NY 2048, 4. J. Repečka CA 2012, 5. J. Bitinas IL 1962, 6. R. Daškus PA 1962, 7. E. Staknys NY 1951, 8. A. Stančius CA 1914, 9. T. Girnius CA 1895, 10. W. Prusaitis MI 1887.

Kovo mėnesio sąraše minimi tik tie žaidėjai, kurių įvertinimai yra pasikeitę per pastaruosius du mėnesius. Sąrašas apima visus USCF turnyrus pasibaigusius prieš gruodžio 31 d.

D. Čeponis 1678, M. Čilenskas 1786, L. Daškus 1879, W. Dinius 1113, V. Geležūnas 1184, A. Grauslys 1326, A. Jankus 1491, T. Jurša 1808, G. Karustis 1630, J. Katronis 1462, J. Kulikauskas 1852, T. Makauskas 1587, T. Norkūnas 1772, L. Norkus 1879, G. Purvis 1672, J. Purvis 1565, G. Rudelis 1686, T. Šaulys 1557, V. Šnapštys 1860, D. Wajčkus 1441, R. Žalis 1754.

Andrius Kulikauskas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $50.00 Foreign countries $50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$50.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$50.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$50.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$50.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv. 12—6:30; šešt. tik susitarus.

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4, 6—8; antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Dr. Juozo Meškausko ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val.: pirm., antr, ketv ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-4160; rezid. 239-2919

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Lyg nakties gėlė

ŽYDI LIETUVA

Bruzdėjimo įkaršty kartais nė nepastebim, kokia sunki yra mūsų padėtis nepriklausomybės siekimo atžvilgiu. Apsidžiaugėme, susilaukę Europos parlamento rezoliucijos, bet kartu ir patys suabejojome, ar verta Pabaltijo laisvės klausimą Jungtinėse Tautose iškelti, kad nesugrįžtų jis į mus skaudžiu bumerangu. Supraskime: mes galvas laužome vien dėl to, ar šį klausimą *iškelti svarstyboms,* o juk patys dar šiame šimtmetyje buvome Tautų Sąjungos, Jungtinių Tautų pranokėjos, *pilnateisiai nariai!* Svajojame apie nepriklausomybę, o štai, praėjus 40-čiai su viršum metų, siekiame sau... ko? — ogi prie JT stebėtojų statuso, net negalėdami būti tikri, ar ir tokį mažą dalyką jos mums šiandien besuteiks. Kokia ironijų ironija! Kokia praraja tarp to, kas mūsų širdyse, ir to, ko galime savęs neapsijuokindami ir su trupučiuku vilties iš pasaulio kukliai reikalauti! Jeigu prieš 50 metų kas būtų pagalvojęs, kad mes lietuviai prašysimės ne narystės JT, o tik stebėtojų suolelio, ir dar svarstysime, ar iš viso verta pasaulio tautų forume mūsų teisės į nepriklausomybę klausimą formaliai kelti, kas būtų tikėjęs?...

Tokių priminimų ir prisiminimų fone išblėsta džiaugsmas net ir tais mažais politiniais laimėjimais, kurie mums karts nuo karto pasitaiko.

Bet štai, jeigu šiek tiek pakeisim savo matimtaškį, reikalai vis dėlto gali pradėt atrodyti ir kiek šviesiau. Jeigu pagrindine savo politinio siekimo kategorija paimsime ne valstybinės nepriklausomybės atstatymą, o žmogaus teisių gynybą, tai iš karto pasijuntame lyg ir nebe taip visų apleisti. Už žmogaus teisių įgyvendinimą šiandien kovoja platus ir daugialypis tarptautinis sąjūdis, kurio dėmesio sfera daugiau ar mažiau įsakmiai apima ir Lietuvoje vykstančius tų teisių pažeidimus.

Žinoma, mums visvien atrodo, jog valstybinės nepriklausomybės atėmimas irgi yra lietuvių tautai priklausančių žmogaus teisių pažeidimas, gal net pats pagrindinis, tačiau galime pasiguosti bent tuo, kad, nors ir niekas kartu su mumis nekovoja už Lietuvos nepriklausomybę, yra daug tokių, kurie kartu sumumis kovoja už Nijolės Sadūnaitės, Viktoro Petkaus, Alfonso Svarinsko išlaisvinimą, kartu su mumis reikalauja, kad už privačius įsitikinimus nebūtų į kalėjimus ar psichiatrines ligonines kišami žmonės, kartu su mumis veikia, kad išskirtom šeimom būtų leista susijungti ir t.t. ir t.t. Yra juk didelis pragmatinis skirtumas tarp to, ar žmogaus teisių vardu siekiama iš pagrindų sugriauti Sovietų s-gą, ir to, ar žmogaus teisių vardu siekiama, kad Sovietų S-gos vyriausybė nelaužytų savo pačios konstitucijoje ir savo pačios pasirašytuose tarptautiniuose susitarimuose deklaruotų žmogaus teisių principų. Pirmoji kova reikalauja esminio pasaulio pertvarkymo, ir dėl to atrodo radikali, utopinė; antroji reikalauja tik tiek, kad vyriausybės laikytųsi savo duotojo žodžio, o tai yra norma, kurios pagrindu gali sutarti bei kartu veikti ir labai skirtingų ideologijų žmonės.

Taigi žmogaus teisės yra ta nors ir ribotai suprantama sąvoka, kurios šviesoje ir Lietuva tampa pasaulio akyse nebe tokia jau nematoma ir kurios plotmėje mes galim rasti bendrą šneką su visais pasaulio nuskriaustaisiais. Aišku, su bendra kalba ateina ir konkurencija, nes nuskriaustųjų — pasaulyje labai daug, ir kiekvienas jų siekia, kad būtent jojo byla būtų prastumta į pirmą vietą. Tačiau geriau saulės šviesoje konkuruoti su kitais, negu nakties tamsoje būti iš viso nepastebėtais.

Žinoma, "apatinė linija" (the bottom line) čia ta pati, kaip ir nepriklausomybės siekio atveju: niekada nebus Sovietų Sąjungoje nė tikrų žmogaus teisių, kol bus — Sovietų Sąjunga! Nebus Lietuvoje tikrų žmogaus teisių, kol joje vyraus sovietinė santvarka. Kągi, nebus nė Lenkijoj, ar Rytų Vokietijoj, ar Vengrijoj, ar Čekoslovakijoj tikrų žmogaus teisių, kol bus — Sovietų Sąjunga. Pasaulis, deja, linkęs šios tiesos nepripažinti — ir tai dėl kelių priežasčių.

Pirmiausia, formalinės nepriklausomybės sąvoka yra iš esmės dviejų verčių sąvoka: kraštas arba nepriklausomybę turi, arba jos neturi. (Kokia reikšminga gali būti net formalinė nepriklausomybė, aišku iš to, kad Lietuva turbūt mielai apsikeistų pozicijomis su Lenkija, jei tik galėtų!) O žmogaus teisių buvimas yra iš esmės tolydumo, kontinuumo klausimas: jų gali visiškai nebūti, gali būti mažyčiu laipsniu, didėlesniu laipsniu, didesniu laipsniu, dar didesniu laipsniu ir taip toliau iki tam tikros jų buvimo pilnatvės. Antra, net ir ta pati Sovietų S-ga žmogaus teisių atžvilgiu vis tik yra padariusi šiokią tokią pažangą, pakildama nuo žemiausios pragaro pakopos Stalino laikais į šiek tiek aukštesnę dabartiniais (nors to pragaro pakopų dar daug lieka nepasiektų!). Ir trečia, kiekvienas net ir mažiausias pasistūmėjimas žmogaus teisių laiptais į viršų gali būti labai pastebimas ir psichologiškai padrąsinantis ypač tiems, kurie dėl to pasistūmėjimo įtemptai sielojosi. Užtenka čia prisiminti tik vieno Lietuvos piliečio — Simo Kudirkos išvadavimo atvejį.

Tai ir priveda prie minties, jog Lietuvos reikalų gynimas po žmogaus teisių vėliava yra reikalingas visų pirma mums patiems kaip visuomeninės energijos šaltinis, nors tuo pačiu galime tikėtis vienu ar kitu atžvilgiu šiek tiek padėti ir Lietuvos žmonėms. Mes patys turime jaustis gyvi, kad galėtume būti naudingi kitiems, ir tie mūsų visi naujai sugalvojami ar naujai atrandami politiniai užmojai, kuriuos vadiname "laisvinimo veikla", ir yra mums atspara prieš depresiją, kuri šiaip kiekvieną jautresnį išeivį, nepraradusį saitų su tėvų žeme ir jos istorija, įstumtų į defetizmo ir rezignacijos liūną. Mes turim judėt krutėt jau vien dėl to, kad nesustingtume — taip, kaip ir krašte, Vinco Trumpos žodžiais tariant, mūsų žmonės juda kruta, nors vergijos nakčiai ir nesimatytų galo. Tam tikra egzistencine prasme tarp mūsų padėties čia išeivijoje ir padėties tėvynėje likusių tautiečių yra panašumo, nes abu stokojame vieno esminio dalyko: mes turim laisvę, bet neturime Lietuvos, jie — turi Lietuvą, bet neturi laisvės. O mūsų gymio žmogui reikia abiejų — ir tėvynės, ir laisvės, tačiau kaip sunku abiem pasiekti tai, ko kiekvienas atskirai neturi.

Bet štai, jei dar sykį pakeisime matimtaškį ir imsime žiūrėti nebe į tai, ko Lietuvai trūksta, bet į tai, kuo ji turtinta, — mūsų širdyje negali neužgimti iš naujo tikėjimas. Regresavusi laisvės ir žmogaus teisių netekimu, Lietuva progresuoja kūrybiniu gaivalingumu. Okupantui užtemdžius jai saulę, ji lyg naktinė gėlė švyti savo pačios žara. Tai vilties versmė ir mums, nes gyvenimo prasmė slypi ne išviršiniuose veiksmų rezultatuose, o vidinėje dvasios stiprybėje, kurios lietuvių tauta niekada neturėjo apsčiau nei šiandien.

m. dr.

ANDROPOVUI NUO SCENOS PASITRAUKUS

Černenko į ją užkopus JAV – Sovietų santykiai faktų šviesoj

Bs. As.

Prieš kiek laiko užbaigė savo žmogžudišką žemės kelionę galbūt po Stalino vienas iš labiausiai Sov. S-je ir jos okupuotuose kraštuose keikiamų diktatorių, buvęs KGB valdovas J. Andropovas.

Už 1956 m. žudynes Budapešte, Vengrijoje, Andropovas buvo žinomas "Budapešto mėsininko" vardu. Jo kruvinos rankos taip pat buvo suteptos šimtų nekaltų mūsų okupuotos tėvynės žmonių kančiomis ir krauju. Jo įsakymu į "bepročių ligonines" uždaryti daugelis aukų maldomis šaukiasi dangaus keršto.

Tačiau, nežiūrint Andropovo įvykdytų ir sovietų toliau tebevykdomų kriminalinių nusikaltimų prieš žmonių teises, kaip Afganistane, Lenkijoje ir satelinėse Europos bei Afrikos valstybėse, į šio diktatoriaus laidotuves nuskubėjo civilizuoto pasaulio atstovai: M. Thatcher, Anglijos min. pirm., Vak. Vokietijos kancleris H. Kohl, JAV viceprezidentas G. Bush, lydimas Senato rūmų pirmininko Bakerio.

Santykiai nesikeis

Jo lavoną vasario 14 d. pririkiavo prie jo pirmatakų V. Stalino, Suslovo ir Kosygino karstų. Tačiau stalinistai, susukę sau šiltas gūžtas Politbiure, atsikeršino Nikitai Chruščiovui už Stalino žiaurybių viešumon iškėlimą: Nikitai neliko vietos Raud. aikštėje. Jis buvo palaidotas Dieviče kapuose Maskvoje.

Apie JAV — Sov. S-gos ateities santykius jau vasario 11 d. labai aiškiai pasakė Amerikos ambasadorė prie JT: "Nesvarbu, kas užims pirmojo dirigento vietą Kremliuje ir kas ten diriguos vidaus ir užsienio politikai, nuo to nė kiek nepasikeis JAV-Sovietų tarpusavio santykiai".

Šias JAV ambasadorės J. Kilpatrick mintis ilgu ir išsamiu straipsniu gvildeno Sovietų studijų profesorius John Glad, dėstąs politinius mokslus Marylando universitete. Tvirtinama, kad šis profesorius yra gilus Sovietų — JAV santykių žinovas. Jo rašytas straipsnis išspausdintas "The Miami Herald" II.12. laidoje Sec. E psl. 1E ir 5E. Skaitytojams pateikiu neįprastus JAV spaudoje skaityti labai jau atvirus samptrotavimus. Tokie straipsniai JAV kontroliuojamoje spaudoje yra reti, lyg balta gulbė murzinų, išsitepusių žąsų būryje.

Santykių raida

Visai neverta spėlioti, ką tas ar kitas diktatorius, šiuo atveju persenęs Černenko, mėgins atlikti užėmęs J. Andropovo kėdę. Nors Andropovas tebuvo vos pusantrų metų šioje vietoje ir tai 5 mėnesius sirgo, tačiau jo valdymo dienomis JAV — Sov. S-gos santykiai dar labiau pabiuro, negu prieš tai buvusio L. Brežnevo metais.

Santykai tarp Amerikos ir Sov. S-gos niekada nebuvo geri: iš esmės imant jie buvo vienas kitam priešiški. Nors tą laikotarpį po "šaltojo karo" amerikiečiai mėgina vadinti 'detente', bet tam laikotarpiui apibūdint geriau tinka sovietinis terminas "įtampų sumažėjimas".

Taigi, jeigu tik Sovietai nebūtų užpuolę Afganistano ir nesikišę į Lenkijos vidaus reikalus, tada, galimas dalykas, vakariečiai netrukus būtų užmiršę Čekoslovakijos okupaciją ir Vengrijos žudynes. Ir juo toliau mes žvelgtume į praeitį, taip pvz. Pabaltijo valstybių užgrobimą, sveikas protas mus skatintų nekreipti į tai dėmesį, o gal su tuo ir sutikti.

Ar įmanoma detentė?

Straipsnio autorius sako, kad jo giliu įsitikinimu, net žvelgiant į tolimą ateitį, tikra detente su sovietais neįmanoma. Mat, Sov. S-ga yra imperija. Tai nėra kraštas, kuris galėtų išsilaikyti vandens paviršiuje šiandieninėje jos sudėtyje, demokratizuodamas visą gyvenimą ir gerbdamas žmonių teises.

Prileiskime, kad Sov. S-ga sutinka su Vakarų reikalavimais: įvykdo demokratinius rinkimus, vykdo Helsinkio akte pasižadėtus nutarimus — gerbti žmonių teises, — leidžia atskiroms respublikoms išstoti iš Sąjungos, ir tai yra numatyta Sovietų konstitucijoje, o satelitams leidžia naudotis plačiomis ūkinėmis ir politinėmis laisvėmis. Kas tada atsitiktų?

Lietuva, Latvija ir Estija tuojau išstotų iš Sąjungos ir taptų Sovietų nesutaikomu priešu. Tokioje Gruzijoje tuoj grįžtų kapitalizmas. Ukraina sukiltų ir taptų nepriklausoma valstybe. Suomija pareikalantų po II-jo pasaulinio karo iš jos atplėštų teritorijų grąžinimo. Dvi Vokietijos tuoj susijungtų ir reikalautų Prūsijos grąžinimo, o lenkai norėtų atgauti savo prarastas žemes rytuose. Rumunai reikalautų atplėštos Moldavijos.

Kiniečiai reikalautų savo žemių Sibire. Lenkai, vengrai ir čekai pradėtų teisti sovietams tarnavusius kvislingus. Ir pačioje Sov. S-gos viduje vyktų nesibaigią teismai ir neįsivaizduojamas tautinis sukrėtimas.

Panagrinėję aprašomą sceną, suprasime, kad Sovietai niekada nesutiks taip elgtis, kaip to vakariečiai iš jų reikalauja. Tėra galimos mažytės, nereikšmingos nuolaidos. Afganistane, atitraukus Sovietų armiją, galimas kokios nors naujos marionetinės vyriausybės sukūrimas. Lenkijoje galėtų įsistiprinti vengriško pavyzdžio režimas su platesnėmis ūkinėmis laisvėmis. Bet tai ir viskas ką dabartinės sudėties Politbiuras sutiktų savo teritorijose leisti.

Nuslopino pasipriešinimą

JAV prezidentai Sovietams kiekviena pasitaikiusia proga primindavo, kad bolševikai turi keisti savo elgseną, jeigu pageidauja geresnių santykių su JAV. Tačiau kaip tai įvykdyti, kada visi Politbiuro nariai jaučiasi, lyg sėdėtų ugniakalnio viršūnėje. Ir bet koks politinio gyvenimo sušvelninimas būtų tolygus savižudžio veiksmui, skustuvu perpjaunančiam savo paties gerklę.

Iš esmės imant Sov. S-gos nelegalumas kaip tik ir kenkia geresnių santykių raidai tarp Rytų ir Vakarų. Bet, nežiūrint visko, Sovietų vadai sėdi ant ugniakalnio viršūnės ar jo papėdėje, sovietai, naudodami rafinuotą terorą, sugebėjo išprievartauti Pabaltijo tautas, Čekoslovakiją ir Vengriją ir laikyti savo rankose Rytų Vokietiją.

Kas nuostabu, kad lenkų "Solidarumas" nepasirodė veiksminga organizacija, kaip to tikėtasi. Rytų vokiečiai stebi V. Vokietijos televiziją, tačiau riaušės kyla ne rytuose, bet vakaruose, vengrai yra patenkinti savo ūkiniais laimėjimais. Apie Bulgariją tik tiek išgirstame, kai pastarosios KGB nugalabina kurį nors opozicijos veikėją, iš lėto bulgarai jau baigia išžudyti visus opozicijos vadus. Pagalvojus apie rusus, belieka tik stebėtis, kaip iš viso ten galėjo kilti revoliucija.

Tuo tarpu kai kuriose Afrikos valstybėlėse Sovietai sugebėjo sukurti režimus, dirbančius jų naudai: tuo pasinaudodami komunizmo vadai gali didžiuotis ir girtis, kad jų vedama užsienio politika "trečiojo pasaulio" kraštuose, "išlaisvintuose iš imperialistų jungo", žygiuoja laimėjimų keliu.

Kodėl negali keistis?

Šiandieniniai Politbiuro senukai, kaip pvz. dabartinis gen. sekretorius K. Černenko, už dabartinę kėdę gali būti dėkingas Stalino vykdytiems „valymams" 1937-38 m. Tada ištisa vyresnio amžiaus komunistų partijos vadovų karta buvo sunaikinta ir jų vieton paskirti: Chruščiovas I-ju partijos sekretoriumi Ukrainoje, Kosyginas iš vyresnio darbų prižiūrėtojo vieno tekstilės fabriko direktoriumi (1937 m.). L. Brežnevas iš inžinieriaus posto paskirtas Dnieprodzeržinsko viceburmistru. J. Andropovas, 23 metų komunistinis jaunuolis, paskirtas "komsomolo" sekretoriumi Jaroslavlio rajone. Suslovas, lietuvių tautos budelis, 1937 m. buvo paskirtas partijos vadovu Rostovo srities komitete. Čia tik svarbesniųjų pavardės: jų buvo daug daugiau šioje pasikeitimų stadijoje.

Gal būtų visiškai nesvarbu, kuris iš 1937-38 m. derliaus partijos vadovų užims pirmaujančią vietą: jie visi yra dėkingi partijai už šias Stalino režimo nužudytų asmenų užimtas pozicijas. Jų visų rankos, nors ir netiesiogiai, yra suterštos Stalino aukų krauju. Jų aukštos vietos vyriausybėje būtų galima palyginti su Amerikoje vykdomu mafia vadų atrinkimo procesu. Nė vienas iš dabartinių Politbiuro senių nesupranta ir nevertina Vakarų Europos civilizacijos. Štai jau pusšimtis metų, o vis tie patys valdo Sovietų nužmogintą bendruomenę. Jie taip pat turi daug įtakos kitiems pasaulio kraštams.

Amerika liks konservatyvi

J. Glad samprotauja, kad Amerika ilgesnį laiką liks konservatyvus kraštas, tuo tarpu Europa ir kiti kontinentai palinks į kairę. Amerikos konservatyviai linkmei turės daug įtakos naujieji emigrantai iš Vengrijos, Vietnamo, Kambodijos, Kubos, Lenkijos Čekoslovakijos ir iš Sov. Rusijos. Šie visi emigrantai yra aršūs komunizmo priešai. Jie beveik visi pažįsta KGB kankinimo kameras ir terorą. Šie emigrantai baiminasi, kad Amerikoje per daug įtakos turi komunizmo skleidėjai ir visoki šnipai.

Dabartinės kartos imigrantai nėra paskutiniai mohikanai. Jų niekada netruks Amerikoje, kuri laiko savo duris atviras visiems politiniams pabėgėliams. Tuo tarpu Europa neturi šių politinių apaštalų ir ten dėl to daugiau laimi kairiosios srovės.

Tuo būdu galima numatyti, kad JAV — Sovietų santykiai ne tik dabar, bet ir tolimoje ateityje negerės, kol Sovietai nepradės naujo kurso. Gali būti, kad abi pusės mėgins santykius pagerinti, bet jie, lyg laikrodžio švytuoklė, judės iš kairės į dešinę ir atgal.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Clevelande abiturientai surengė Tumo-Vaižganto 50 m. mirties sukaktuvių minėjimą. Iš k.: T. Bublys, D. Barzdukas, S. Banionis, M. Kampė, D. Mataitė ir D. Kašubaitė.

Nuotr. V. Bacevičiaus

TEN GIMĖ, AUGO DR. JONAS BASANAVIČIUS

JUOZAS RUDZEVIČIUS

34

Ten sudėtos į šiaurę, šiaurės vakarus už Nemuno rymojusios rimtos Žemaitijos pilys, aprašytos nuotaikingos sielos aukštaičių narsiai gintos „tvirtos ginuoklės", surašyti išdidžių sūduvių, staigiai narsa suliepsnojančių dainuvių aukštais pylimais sutvirtinti kalnai, sužymėtos Kęstučio, Vytauto, „kryžiokų" išstatytos stiprios mūrinės tvirtovės, nepamiršta ten paminėti nė tolimoje Naugardo žemėje buvusi Borutos-Vorutos pilis. Jis apgailestauja, kad kai kurios kryžiuočių minimos pilys — neatpažintos, kitų atpažintų — nė žymės nėra likę: kovos, amžiais vykusi erozija, išnaikinti žmonės, jų ir vietovių vardus užmarštin nusinešę. Daugumą piliakalnių, gyvenviečių vėliau atvykę žmonės kitais vardais pavadino. Nežiūrint, kokiais vardais praeityje ar dabar šie pilių kalnai vadinami, kiekvienas jų J. Basanavičiui buvo brangūs, kaip už krašto laisvę sudėtų gyvybių paminklai.

Užgiriniame trake — Sūduvoje, „Visos tos vietos, jis rašo, kur šiandien niūkso mūsų piliakalniai, labai yra gražios ir kiekvienam patinkančios, tarytum lietuvių proseniai tyčia dėl akies grožio jas dėl pilių išsirinkę". Išlikę piliakalniai yra ar ant aukštų upių krantų, stačių skardžių, duburių, upių santakose arba vėl kiti vienišoj ramybėj stovi buvusių pelkių, liūnų vietovėse, bet dauguma jų rymo ant aukštų kalnų, „ant kurių šiandien užkopęs gali apžvelgti mūsų žemės didelį plotą, visokiais javais žaliuojantį, o senovėje — traškančiomis giriomis apžėlusį".

Vienuose piliakalniuose buvo įrengiamos apsigynimo pilys bei signalinės ugnys, o didesniuose ir žinyčios, kurios rūpinosi karių ir apylinkės žmonių dvasiniais reikalais. Ir tolimesnėse nuo pilių vietovėse esančiuose žinyčių piliakalniuose žmonės maldomis ir žemės vaisių atnašomis dvasinės paguodos savo dievų maldavo, bene daugiau kaip kasdieninės duonos. „Ant aukščiausių paviete kalnų, kurie ir per girių tankumynus iš tolo matomi buvo (...) per dienų dienas ir naktis sargai budėjo", uždegtais laužais gyventojams ir pilių gynėjams apie artėjantį priešą pranešdami.

Pilių piliakalniai buvo apvesti aukštais, iki 30 pėdų ir daugiau siekiančiais iš žemių ir akmenų supiltais pylimais, kurie kartu su piliakalnio šlaitais sudarydavo 60 ir daugiau pėdų siekiančią ginamąją sieną. Žemesnieji piliakalnių volai neretai buvo paaukštinami, į juos vienas prie kito įkastais iki 30 pėdų paukščio siekiančiais ąžuolų rąstų užtvarais. Šių liekanos — puvėsius piliakalnių voluose" dar ir dabar ten galima rasti.

Kitų, kaip maždaug už 24 km nuo Bartininkų buvusios Lakinskų pilies pylimai, buvo apdengti slidžiu, „už akmenį kietesniu" deginto molio sluoksniu, dalinai išlikusiu iki J. Basanavičiaus dienų. (Dažnai jo lankytas Lakinskų piliakalnis yra buvusio žemės ūkio ministerio J. Aleksos dvaro laukuose, Šešupės vingyje.) Vėl kitose, kaip netoli J. Basanavičiaus gimtinio kaimo buvusi Piliakalnių pilis ir kitos pilys, kur sąlygos leido, buvo apvedamos giliais vandens pripildytais grioviais ar upių, upelių užplukdytais slėniais. „Kai kuriose pilyse, kaip patys kryžiokų raštininkai pasakoja, buvusios aukštos medinės trobos ir kitokie įrengimai. Šitose pilyse, o priešams jas išgriovus, vėl atstatytose ir žuvusių gyvnėjų vieton stojus kitiems, per šimtmečius vyko kovos „ne tik už savo tėviškės liuosybę, ne tik už savo brolių gyvastį, ne vien dėl savo mylimos kalbos išlaikymą lietuviai proseniai kruvinas su kryžiokais kares vedė, bet ir už liuosybę ir savo senoviškos tikybės, savo dievų, dievaičių bei šventenybių išlaikymą (...)".

Gimtinės apylinkės piliakalnius, kaip neatskiriamą savo gyvenimo dalį, jis suglaustai aprašė ir „Autobiografijoje". „Jau kryžiokų laikais, XIII-XIV šimtmetyje šis kalnuotas kraštas turėjo būti tirštai apgyventas ir labai svarbus strategijos žvilgsniu, jei senovės lietuviai priversti buvo jau tada — o gal ir dar seniau — šitame trake daugiur vietose įsitaisyti tvirtas pilis, kad nuo netikėtinų plėšikų apsigynus. Nuo Prūsų sienos rytų link mes čia randame visą eilę tokių tvirtų ginuoklių, šiandien — piliakalnių: ne toli sienos — Kaupiškiuose, paskui Pajevonyje, toliau Piliakalniuose ir Naujienėlėj, Bartininkų valsčiuje ir dar toliau į rytus Lakynų ir Rudaminos (rodos senovės „Naujapilis") ir k.".

Bartininkų krašte, žemėjančiame aukštumų nuokalnyje, nuo Prūsijos (Mažosios Lietuvos) sienos Kaupiškių iki Liubavo, vietos žmonės priskaito iki 15-kos ir daugiau piliakalnių. Tolimesniame aprašyme apsiribojama vien Bartininkų ir tik artimiausiuose kaimyniniuose valsčiuose esančiais, kurių čia bent vietos žmonės priskaito iki 9. Ne visi šie piliakalniai yra buvusių apsigynimo pilių kalnai — didesnė ar mažesnė jų dalis buvo naudojama susižinojimo — sargybų bei kulto reikalams ar buvo tik žmonių piliakalniais vadinami.

(Bus daugiau)

Vasario 16-tąją Clevelande minint. Nuotr. V. Bacevičiaus

VASARIO 16-JI SOLIDARUMO DEMONSTRACIJA

Clevelandas, kaip ir daugelis kitų lietuvių kolonijų laisvajame pasaulyje, kasmet prisimena Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Prieš 66 metus naujai paskelbtoji Nepriklausomybė ir jos dvidešimt dviejų metų dvasinis ir materialinis palikimas dar ir šiandien tebėra įkvėpimo, darbo, aukos ir vilties simbolis bei akstinas tėvynėje ir išeivijoje gyvenantiems tautiečiams.

Dabar, kai Lietuva tebeneša vergiją, nepriklausomybės paskelbimo prisiminimas čia negali būti kokia ypatinga džiaugsmo šventė. Gaila, kad daug kur tie minėjimai virto ilgų politinių kalbų bei pigaus pasiskardenimo demonstracijomis. Tarp mūsų veiksnių iškilęs laisvinimo aukų rinkimo kartėlis daugelyje vietų dar ir dabar tebėra dominuojantis nesantaikos faktorius.

Mūsų vyresnioji karta Nepriklausomybės šventėje vis dar išgyvena anų dienų entuziazmą bei kūrybinio džiaugsmo sentimentą. Čia gimusieji stovi žymiai atokiau nuo tų istorinės reikšmės dienų.

Sujungtomis rankomis

Šiemetinė Vasario 16-ios šventė Clevelande buvo, galima sakyti, didelio ir prasmingo dėmesio įvykis. Be jau tradicinės (galbūt niekur kitur nerengiamos) Lietuvos laisvės vigilijos, kur Dievo Motinos parapija jau keleri metai iš eilės sukviečia tikinčiuosius susikaupimui ir maldai, šių metų Nepriklausomybės šventė prisimintina dar dviems atžvilgiais. Pirma, Vasario 16-ją rengė kartu Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius su Lietuvių Bendruomenės apylinke. Pirmą kartą šios pagrindinės organizacijos buvo šios šventės šeimininkai. Alto skyriaus pirm. A. Pautienis ir LB apylinkės pirm. Vl. Čyvas ir jų valdybos sugebėjo rasti bendrą kalbą ir dirbti kartu. Pirmininkai, abu inžinieriai, bet skirtingų politinių pažiūrų asmenys, sujungė rankas Lietuvos labui. Bandymas laikytinas pasisekusiu. Laisvinimo reikalams aukas atidavė kiekvienas pagal savo nuožiūrą Vlikui, Altui ar Bendruomenei. Džiugu, kad laisvinimo reikalams aukos nemažėja, nors jos ir paskirstomos tarp trijų ar daugiau fondų, kurie jas naudoja tam pačiam reikalui — Lietuvos išlaisvinimo kovų pastangoms.

Ir antra, pirmą kartą Vasario 16-sios minėjimas — akademija neperžengė dviejų valandų ribos. Ar ne puiki pažanga? Nebereikėjo 3 - 4 valandų, o kartais ir daugiau, kad prisimintumėm valstybės ir tautos įvykį. Dėl ištęstų minėjimų kasmet pradėjo mažėti ir šventės auditorijos. Lauktina, kad ir ateityje šios dvi seniai siūlomos naujovės nebūtų pamirštos. Tegu, anot Balio Gaidžiūno, visokeriopa šviesa ateina iš Clevelando, tepaliečia ir kitas lietuviškas oazes, minint mūsų tautines šventes.

"Aš čia — gyva"

Vasario 11 d., šeštadienio vakaro prietema gaubė Dievo Motinos šventovės vidų. Tikinčiųjų rankose uždegtos žvakės leido sekti Lietuvos laisvės vigilijos specialiai parengto leidinio tekstą. Psalmės, Braždžionio ir Bradūno eilių posmai, Evangelija, kun. Kijausko žodis, cituojąs LKB kronikų ir Lietuvos jaunimo laiško laisvajame pasaulyje gyvenančiam Lietuvos jaunimui mintis, vargonų muzika, vaikų procesija, tikinčiųjų maldų prašymai — "Mes meldžiam laisvės, ramybės, taikos", skaitiniai, giesmės, giedamos visų dalyvių "Lietuva brangi" ir "Lietuva Tėvynė mūsų" — sudarė maldos, susikaupimo ir viltingos ateities harmonija.

Į Braždžionio eilėraščio kreipimąsi: „Iškeliau, šaukdamas, rankas į dangų juodą: — Kur tu, tėvyne, kur tu, Lietuva"?, iš įvairių šventovės pakraščių tikintieji girdėjo pakartotinius jaunimo balsus: — "Aš čia gyva".

Keturiasdešimt penkių minučių pakako giliam susimąstymui ir nuoširdžiai maldai.

Sekmadienį, pakėlus vėliavas prie Laisvės paminklo, iškilmingos pamaldos buvo laikomos abiejose lietuvių šventovėse. Giedojo parapijų chorai, buvo sakomi pamokslai. Pamaldose dalyvavo organizacijų atstovai su vėliavomis.

Neapvilkim ten kovojančių

Po pietų įvyko akademija — minėjimas DM parapijos didžiojoje auditorijoje. Dalyvavo arti 400 asmenų. Įnešus vėliavas, po trumpo įžanginio pirm. A. Pautienio žodžio, himnų (Rūta Pakštaitė) ir kun. G. Kijausko invokacijos kalbėjo JAV kongresmanas Dennis E. Eckert, primindamas laisvės, kaip didžiausios vertybės dovaną, kurios mes čia gyvendami dažnai pilnai nesuprantame. Pakartojo JAV politikos principą — nepripažinti Lietuvos okupacinio statuso.

Buvo pristatyti šeši Clevelande gyveną Lietuvos savanoriai. Išklausyti sveikinimai žodžiu ir raštu iš oficialiųjų valdžios atstovų, perskaitytos proklamacijos.

Inž. Valdas Adamkus savo gražiai perduotame žodyje kvietė išgirsti Lietuvos jaunimo balsą, kuris turi mus veikti kaip dvasinė inspiracija. Vasario 16-ji įpareigoja žvelgti į ateitį, dabartinius įvykius ir padėtį realiai priimant. Eiti prasmingu rezistencijos keliu. Tautinė kultūra yra vienas iš kelių, vedančių į laisvę ir nepriklausomybę. Mes perdaug išeikvojame jėgų veltui, mažaverčiams dalykams. Deklaracijos, nepalydimos konkrečiais darbais — tuščias reikalas. Reikia panaudoti visus kelius Lietuvos bylai kelti. Kalbėtojas sveikino Clevelandą, pasirinkusį bendro darbo kelią. Niekas neturi monopolio Lietuvos meilei. Lietuva yra gyva. Neapvilkime ten dirbančių ir kovojančių. Darbo čia visiems užteks. O meilę Lietuvai ir tautai parodykime darbais ir auka. Laisvės žiburį turime perduoti naujai kartai. Tauta Lietuvoje atlaikys baudžiavą ir priespaudą. Tik mes, belaukdami šviesesnio rytojaus mūsų kraštui ir tautai, nepavarkime.

Kongresmanas Eckert pažadėjo prelegento kalbą įtraukti į Kongreso rekordus.

Oficialiai daliai vadovavo ir svečius pristatė Vilija Nasvytė ir Raimundas Kudukis.

Ateina jaunoji karta

Ir meninė programa buvo šviežia, graži ir trumpa. Ją atliko viešnia solistė iš Chicagos Rūta Pakštaitė. Akompanavo Kristina Kuprevičiūtė. Vokalinio meno pasaulyje kylantis talentas padainavo A. Kačanausko "Balnoj brolelis", K. Banaičio „Tulpes", F. Bajoro „Sarbinčiula ogėla" ir Klovos vokalinį ciklą liaudies dainų motyvais. Kristina buvo puiki solistės koncerto talkininkė. Publikai prašant, solistė padainavo dar vieną programoje neįrašytą dainą.

Po dviejų valandų, įskaitant ir 15 min. pertrauką, minėjimo dalyviai galėjo rinktis parapijos svetainėn vakarienei ir pašnekesiams.

(Nukelta į 5 psl.) *V. R.*

ADVOKATAS
ZENONAS BALCHUNAS
Pipal & Associates
5935 S. Pulaski Rd.
TEL. — 767-0455
Valandos nuo 9 iki 6 val. vakaro
Kitu laiku susitarus.
Trečiadieniais uždaryta

VESTUVINĖS MEDŽIAGOS pas Fishman's!
Chicagoje puikiausias ir didžiausias pasirinkimas visų medžiagų, reikalingų sukurti ką nors brangaus ir puošnaus Nuotakai ir Pamergėms.
Mūsų plačiam rinkiny yra: Gražių išsiuvinėtų organzų ir tinklinių importuotų iš Italijos, Heathcoat's gryno šilko „English Illusion" (taip pat ir Nylon). Išsiuvinėtos organzos importuotos iš Šveicarijos. „Looping". Klostytos organzos apsiuvimai „ivory" ir balti. Daug kitko įskaitant naujausias medžiagas matomas vestuviniuose žurnaluose.
Fishman's Fabrics
Since 1903
1101 S. DESPLAINES ST., CHICAGO
(at Roosevelt Rd., ½ Blk. east of the Dan Ryan Expy.)
AMPLE FREE PARKING
922-7250
HOURS: Tues-Sat 9-5:30; Sun 9:30-5. Closed Mon
MasterCard & VISA welcome

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Under New Management
Ramune's Restaurant
2547 W. 69th St. 925-5588
HOURS: MON. - THURS. 6 A.M. - 10 P.M.
FRI. & SAT. OPEN 24 HOURS
SUN. TIL 8 P.M.
"Complete New Menu" Lithuanian & American Home Cooking
See Our New Low, Low Prices
"Friday Special" All The Perch You Can Eat
$3.50
Banquet facilities up to 60 persons
COUPON
50¢ OFF
Complete Breakfast, Lunch or Dinner
LIMIT ONE COUPON PER PERSON EXPIRES 3-7-84

KASA LIETUVIU FEDERALINĖ KREDITO UNIJA
AKTYVAI 20,000,000 dolerių

KASOS VALANDOS:
MARQUETTE PARKE, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629, Tel. 737-2110 — Pirmad. iki penkt. 10—6, Šešt. 10—2
CICERO, 1445 So. 50th Ave., Cicero, IL 60650, Tel. 656-2201 — Antr. 3—6, Ketv. 3—6, Šešt. 10—12

MOKA:
9% už taupomąsias sąskaitas
Už 90 dienų, 6 mėn., 1 metų, 3 metų indėlius:
10% nuo $500.00 iki $19,500.00
10.5% nuo $20,000.00 iki $100,000.00
11% virš $100,000.00
11% IRA
SKOLINA: tik savo nariams žemesniais nuošimčiais ir geresnėmis sąlygomis negu bankai ar kitos finansinės institucijos.

KIEKVIENA SĄSKAITA IKI $100,000.00 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS.

J. & J. PHARMACY
2557 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. — 776-4363
Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir kt. Važiuojamos kėdės, rementai ir kt. pirkti ar nuomoti.
Nemokamai supakuojame dovanas.
Pristatymas nemokamai
David Bialka, R.Ph.

FINAL CLOSE-OUT SALE FOR THIS SEASON, AT MANUFACTURER'S PRICE

	WAS!!	NOW!!
NATURAL RANCH MINK PAW COATS LARGE SELECTION SIZES 10 TO 18	$2495	$1295
DYED SHEARED OPOSSUM COATS Quanaca Trim	3795	2495
NATURAL MUSKRAT COAT-Raccoon Collar	2795	1295
BLACK PERSIAN LAMB COATS-Mink Trim	1495	695
NATURAL Rex La Chelle Coat	1295	595
NATURAL RACCOON PAW COAT	2495	1295
NATURAL NORWEGIAN BLUE FOX SECTION COAT	2995	1295
NATURAL RED FOX SECTION COAT	2995	1395
NATURAL COYOTE SECTION COAT	3295	1995
NATURAL NORWEGIAN BLUE FOX JACKETS	895 to 2495	495 to 1295
RACCOON COAT	3995	2695
DYED NUTRIA COAT-Fox Collar	4995	2895
NATURAL FULL SKIN COYOTE COAT	4995	3595
NATURAL FULL SKIN WHITE FOX COAT	5495	3995
NATURAL FULL SKIN RED FOX COAT	7995	5400
NATURAL STONE MARTEN COAT	7995	5400
NATURAL CANADIAN LYNX CAT COAT	6995	4995
NATURAL CANADIAN LYNX COAT	10995	6995
FULL LENGTH NATURAL MINK COATS Fully Let Out	4995 to 7995	3295 to 4995

5002 W. 95TH ST. - OAK LAWN
PHONE 425-4540
KALBAME LIETUVIŠKAI
DIDELIS PASIRINKIMAS
Valandos: Kasdien nuo 9 iki 5; šeštadienį nuo 9 iki 5
Ketvirtadienį nuo 9 iki 7; Sekmadienį uždaryta

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS
KILIMAI
Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2601 W. 69 Ct., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. 925-2737
Vytautas Valantinas

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytetės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood — Tel. 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632. Tel. 927-5980

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

MOVING
ŠERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

NAMŲ APSITVARKYME
Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-os val. vakaro.
Telef. — 476-3950

Dėl gerų rezultatų, skelbkitės dienraštį "Drauge".

REAL ESTATE

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PKE. — GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.
9 butų mūrinis. Labai geros pajamos Didelis butas savininkui. Geras investavimas.
3-jų butų mūrinis. Garažas. Nebrangus.
Didelis gražiai įrengtas bungalo. Puiku didelei šeimai.
ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

ATDARI APŽIŪRĖJIMUI
Sekmad. nuo 1 iki 4 popiet
5055 S. Knox — Naujas 3-jų butų
3614 W. 84 St. — 3-jų mieg. mūrinis
5531 S. Troy Street — Tik $44,900
5313 S. Christiana — 8 kamb. mūrinis
TIK $28,900
4 miegami. Moderni virtuvė ir vonia. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Tik 1,500 dol. įmokėti, turinčiam gerą kreditą, ir mokėtis $295 dol. į mėn. Gražus namas. No. 695. Skambinkit dabar.
No. 811 — 2-jų butų. 55 ir Pulaski. 3 miegami ir 1½ vonios 1-me ir 2-me aukšte. Biznio patalpa rūsy, tinka grožio salionui ar kitam bizniui. Atskiri apšildymai karštu vandeniu. Peč. ir šaldytuvas. Paskubėkite.
No. 809 — Vieta mamai. 1½ aukšto mūrinis. 20 m. senumo. 3 miegami, 1½ vonios pirmam aukšte, 3-jų kamb. butas viršuj. Archer ir Oak Park Ave. Skambinkite dabar.
No. 814 — Archer ir Kenneth — Naujas 3-jų butų.
No. 818 — Archer ir Laramie — Naujas 3-jų butų.
O'BRIEN FAMILY REALTY
TEL. — 434-7100

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį nuo 12 iki 3 popiet
4855 W. 137th STREET
CRESTWOOD
Rinktinis 2-jų miegamų condominium Regal Chateaux. 1½ vonios, reikmenys, priedai. Pageidaujant galima gauti paskolą.
CENTURY 21
Cahill Bros. Realtors — 585-6100

2-jų butų naujesnis mūr. namas. 5 kamb. 1-me aukšte, 4 kamb. 2-me aukšte. Marquette Parko apyl. Prašoma 61,000 dol. Skambint (angliškai) 778-4579.

Savininkas parduoda 2-jų miegamų mūr. namą. "Expandable". Švarus. Garažas. Naujas centr. apšild. pečius. Centr. vėsinimas. Tuojau galima užimti. Apylinkėj 72-os ir St. Louis.
Tel. 436-7048

Geras Investavimas
1974 metais grupė žmonių prie Lemonto nupirko 11 akrų žemės geroj vietoj. Šiuo momentu parduodu savo 12 šėrų.
Skambint — 257-7354

ĮSIGYKITE DABAR

Vysk. Vincentas Brizgys
Žmogus realiame gyvenime
Šioje knygoje nagrinėjama žmogaus vertė, jo misija, laisvė, religija, dorovė. Pasauliečių dalyvavimas Bažnyčios misijoje, kai kurie reiškiniai mūsų laiko Katalikų bažnyčioje, religijos vieta valstybėje, valstybės ir Bažnyčios santykių klausimas. Demokratija, komunistų skelbiama demokratija, socialinė, liberalistinė demokratija, pavojai demokratijai, demokratija ir Lietuvių tauta. Knygos pabaigoje aiškinama apie žmogaus dvilypinę prigimtį ir apie mūsų tolesnį likimą. 318 psl. Spausdino "Draugo" spaustuvė 1984 m. Kaina su persiuntimu 6 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

"Grandinėlė" ruošiasi kelionei į Romą...naujos uniformos. Iš k.: Linas Vyšnionis, Darius Steponavičius, Lana Vyšnionytė, Rima Apanavičiūtė, Rūta Staniškytė, Edis Bliumentalis, Vija Bublytė, Rama Bublytė, Audrė Apanavičiūtė, Romas Strimaitis.

Nuotr. L. Sagio

CLEVELANDO ŽINIOS

(Atkelta iš 4 psl.)

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

VII-ji laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė jau ne už kalnų. Nepastebėsime, kaip atbėgs ir liepos 1 diena, kai Clevelando koliziejuje prie Richfieldo susirinks arti 2000 tautinių šokių šokėjų.

Šventei jau seniai ruošiamasi. Sudarytos komisijos stengiasi, kad darbai būtų laiku atlikti. Rengėjų rūpestis, kad netrūktų žiūrovų, kad salė, turinti arti 17,000 sėdimų vietų, būtų pripildyta. Komitetas pagamino plakatus, išsiuntinėjo informaciją į visas didesnes lietuvių kolonijas; užmegzti ryšiai su senąja lietuvių karta, ypač su Pennsilvanijos ir Naujosios Anglijos lietuviais ir jų organizacijomis. Gražina Kudukienė jau verbuoja amerikiečius žiūrovus ir ieško finansinės jų paramos.

Finansų klausimas yra nemaža rengėjų problema. Kai biudžetas sieks arti 200,000 dolerių, reiks didelių pastangų ir sugebėjimų tokią sumą surinkti. Dr. F.V. Kaunas, iš Chicagos vadovauja lėšų telkimui visoje Amerikoje, išskyrus Ohio apygardą, kur Vytautas Staškus apsiėmė šį darbą atlikti.

Didžiausias pajamų šaltinis (tikimasi) bus iš bilietų. Jų kainos po 14, 19, 7 ir 5 dol., jau pradedami platinti.

Bilietų platinimo komisijai vadovauja Valdonė Žiedonienė, 18706 Kildeer Avenue, Cleveland, Ohio 44119. Čekiai rašomi Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. vardu. Platesnės informacijos bus skelbiamos spaudoje.

Iš šventės baliaus taip pat tikimasi padaryti pelno. Balius bus Stouffer's Inn, 24 Public Square, Clevelande. Kaina 27 dol. asmeniui. Renginių komisijai vadovauja Ona Jokūbaitienė, 3000 Hadden Road, Euclid, Ohio 44117, tel. 481-7161.

Šventės proga bus išleistas leidinys su sveikinimais, skelbimais, mecenatais, garbės rėmėjais, rėmėjais bei aukotojais ir, aišku, su šokėjų, orkestrantų, chorų nuotraukomis ir programa. Leidinį redaguoja Alfa Nakas iš Detroito.

Loterija taip pat turėtų įnešti keletą tūkstančių į šventės iždą. Jos komisijai vadovauja Bronius Nainys, 18414 Landseer Road, Cleveland, Ohio 44119.

Suvenyrų komisijai vadovauja Birutė Vedegienė ir Rūta Degutienė. Suvenyrai bus platinami koliziejuje, Lietuvių namuose ir kitur.

Visais nakvynių, viešbučių ir transportacijos reikalais rūpinasi Vytautas Jokūbaitis, 3000 Hadden Road, Euclid, Ohio 44117, tel. 216—481-7161.

Planuodami atostogas, nepamirškite liepos pirmosios datos!

Čiurlionio ansamblis kviečia

įsijungti į ansamblį, kuris ruošiasi dalyvauti Tautinių šokių šventėje. Šios šventės repertuarą pradės mokytis vasario 26 d. Norintieji prašomi ateiti į repeticiją vasario 26 d., 12 val. į Čiurlioniečių patalpas Lietuvių namuose.

Blynų balius

"Pilėnų" tunto tėvų komitetas kviečia dalyvauti baliuje, kuris įvyks vasario 25 d., 7 val. v. Lietuvių namuose. Dalyvavimas 12.50 dol. asmeniui.

V. R.

Laimingos kelionės!

"Grandinėlė", lydima vadovų Aleksandros ir Liūdo Sagių, orkestro vadovės muz. Ritos Kliorienės, išvykos reprezentacijos koordinatorės Ingridos Bublienės, Clevelando "Plain Dealer" žurnalistės Jane Scott, (kuri su ansamblio vyko į Pietų Amerikos ir Australijos gastroles), ir Vlado Dauto — Video filmuotojo, iš Clevelando išskrenda vasario 26 d.

"Grandinėlė" bus didžiausias organizuotas menininis vienetas, kuriam teks nelengvos reprezentacinės pareigos visoje šv. Kazimiero 500 metų sukakties minėjimo Romoje programoje: ji giedos Bazilikoje, dalyvaus priėmimuose, atliks programą baliuje, lankys Romos istorines vietas. Apsistos Sheraton viešbutyje. Clevelandan grįžta kovo 5 d.

Šalia keliolikos privačių ekskursantų, su grupe vyksta ir Gražina Kudukienė, VII Tautinių šokių šventės Clevelande koordinatorė amerikiečių publikai.

Neabejojame, kad "Grandinėlė", kuri jau daug kartų garbingai atstovavo Clevelandui ir lietuviams plačiajame pasaulyje, savo misiją ir Romoje atliks pasigėrėtinai. Sėkmės ir laimingos kelionės!

V. R.

SILKĖ BELGIJAI

Po 11 mėnesių ginčo Europos Bendruomenės šalys pagaliau susitarė dėl silkių žvejybos Šiaurės jūroje. Pagal šį susitarimą tarptautinė komisija pavasarį nustatys, kiek silkių per 1984 metus Šiaurės jūroje bus leista sužvejoti. Buvo nustatyta, kad Šiaurės jūroje leista sužvejoti 155,000 tonų silkių. Iš to kiekio Belgijos žvejams tenka 7,100 tonų. Jeigu komisija nustatys, kad bus leista sužvejoti 251,000 tonų silkių, tai Belgijos žvejai galės sužvejoti 8650 tonų. Belgija buvo paskutinė šalis, kuri sutiko su šiuo susitarimu, nes ji buvo nuomonės, kad dabartinis susitarimas yra nepalankus Belgijos žvejams.

Pagal valstybės sekretoriaus de Keersmaeker reikalavimą ministerių taryba sutiko su pareiškimu, kad Belgija bus pirmoji prie tos silkių kiekybės, kuri buvo paskirta kitoms valstybėms, bet jos to paskirto kiekio negalėjo sužvejoti. Taigi Belgijos žvejai galės iš to nesužvejoto kiekio savo normą padidinti. Iš kitų žuvies rūšių Belgijai teks daugiau kai 2 proc. iš visos Europos produkcijos.

T.

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, Ill. 60629, Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

✝

A. A.

ONA ELZBIETA PRUNSKIENĖ

GINEITYTĖ,
buvusi Sibiro tremtinė,
mirė vasario 22 d., sulaukusi 96 m. amžiaus.

Liko giliai nuliūdę: sūnus kun. Juozas, duktė Anelė, sūnus Jonas su žmona Vanda, duktė Ona su vyru dr. Albinu Garūnu ir dukterimis Rūta su jos vyru Danieliu Sula ir Dalia, marti dr. Albina ir jos vaikai: dr. Teresė su vyru Algiu Kazlausku, Marija su vyru dr. Martinu Colman, dr. Jonas Prunskis, šeši provaikaičiai, brolio sūnus dr. Romas Gineitis su žmona dr. Jadvyga ir jų šeima.

Pašarvota Petkaus koplyčioj, 2533 W. 71 St. Lankymo valandos ketvirtad. ir penktad. nuo 2 val. popiet iki 9 val. vakaro. Laidojama šeštadienį, vasario 25 d. Iš koplyčios išlydima 9 val. ryto, pamaldos Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje 9 val. 30 min., laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Giminės, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę *dukterys, sūnūs ir kiti artimieji.*

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

A. † A.

STEFANIJAI BOREVIČIŪTEI

pavergtoje Lietuvoje iškeliavus amžinybėn, jos broliui Tėvui JONUI BOREVIČIUI, SJ, reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

VYT. DIDŽ. ŠAULIŲ RINKTINĖS VADOVYBĖ ir NARIAI

A. † A.

JUOZUI SABALIAUSKUI

Lietuvoje mirus, jo brolį KUN. ANTANĄ SABALIAUSKĄ, seseris VIKTORIJĄ ORENTIENĘ su šeima ir Lietuvoje REGINĄ PETRAŠIŪNIENĘ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

VALERIJA IR VIKTORAS SAVIČIAI
VIKTORIJA DANEVIČIENĖ
BIRUTĖ IR PRANAS SABALAI

A. † A. PETRUI DIRGĖLAI

mirus Lietuvoje, jo brolį Adolfą, brolienę Oną ir jų dukrą Viktoriją su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

VINCAS PAVILČIUS
AUDRONĖ ir MEDARDAS KARALIAI

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS
Laidotuvių Koplyčia
4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių Direktoriai
1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Vasario 4 d. Toronte įvyko Kanados Lietuvių Jaunimo sąjungos antras šių veiklos metų suvažiavimas. Susirinko atstovai iš Toronto, Hamiltono, Delhi ir Londono. Suvažiavimo tikslas — pristatyti veiklos planą, kurį naujai išrinkta valdyba buvo sudarius per praėjusius du mėnesius.

Planą sudaro keli pagrindiniai projektai, kuriuos Jaunimo sąjunga turės įvykdyti per ateinančius dvejus metus. Svarbiausias projektas yra sudarymas sąrašų Kanadoj gyvenančio lietuviško jaunimo. Šitie sąrašai bus reikalingi informacijos skleidimui ir veiklos koordinacijai. Taip pat Jaunimo sąjunga ruoš Vakarų Kanados stovyklą, kuri vyks gale vasaros, ir specialius veiklos kursus jaunimui, kurie yra nustatyti 1984 m. rudenį.

Po plano pristatymo ir diskusijų Petras Kisielius iš Washingtono skaitė paskaitą "Nauja veiklos filosofija". Dr. Kisielius teigė, kad išeivijos veikėjai ypač jaunimo tarpe, turėtų mažiau remtis veiklos būdais, kurie reikalingi didelių dalyvių skaičių ir, nebijodami visuomeninės apatijos, turėtų pasinaudoti vėliausiais sociologijos ir motivacinės psichologijos duomenimis.

Posėdžio pabaigoje sąjungos pirmininkė Sigita Bersėnaitė pravedė bendrą pokalbį apie plano vykdymą. Apylinkių atstovai iškėlė klausimų apie veiklos problemas įvairiose vietovėse.

Suvažiavimas baigtas smagiais "Video" šokiais šeštadienio vakare.

V.

A. A. ONA JONAITIENĖ-TUGAUDIENĖ

Katalikiškų organizacijų veikėja ir visuomenininkė a. a. Ona Jonaitienė — Tugaudienė, sulaukusi 83 metų amžiaus, mirė š. m. sausio 28 d. Toronte.

A. a. Ona Jonaitienė-Tugaudienė yra veikusi nepriklausomoj Lietuvoje įvairiose katalikiškose organizacijose: moterų, pavasarininkų, angelaičių ir kt. Katalikių moterų draugijai ji priklausė nuo 1925 metų. Ji toje organizacijoje ėjo įvairias pareigas Lietuvoj ir Kanadoj. Toronte katalikėms moterims ji pirmininkavo apie 20 metų. Buvo išrinkta Šv. Jono Krikštytojo par. skyriaus garbės narė ir tikėjosi bent kiek pailsėti, nors peržengdama 70 metų amžiaus slenkstį. Bet kas gi duos pailsėti sunkaus darbo naštą kantriai nešančiai darbininkei? Veronikai Otienei skyriaus pirmininkavimo kadenciją užbaigus, Ona Jonaitienė-Tugaudienė vėl buvo išrinkta skyriui vadovauti. Tai buvo 1970 m. Taigi ji tuomet buvo Šv. Jono skyriaus dviguba pirmininkė — garbės ir darbo.

Atsikūrus Kanados lietuvėms katalikėms moterims. Ona Jonaitienė-Taugaudienė perėmė pirmininkavimą antrajai Toronto skyriaus valdybai, jos pačios žodžiais tariant, dirbti, kurti ir padėti motinoms su vaikučiais išlaikyti lietuvybę ir tikėjimą svetur.

Katalikių moterų Kanadoje darbas yra gana platus. Naujų metų sutikimai, rekolekcijos, kulinarijos kursai, jaunimo talentų pasirodymai, remiamos suvargusios šeimos, lankomi ligoniai, siunčiami siuntiniai į Vokietiją, į Suvalkų trikampį, remiami lietuviai studentai, katalikiška spauda, padedama Liet. Bendruomenei, parapijoms ir kt.

Jos paliktiems artimiesiems gili ir nuoširdi užuojauta.

Pranys Alšėnas

DR. ANTANAS KUCAS
ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS
Gyvosios krikščionybės apaštalas
Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORE
★
Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarno arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir visuomeninę veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintoju paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.
Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.
Kaina su persiuntimu $6.50. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!
High Interest Rates Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly
see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES
FSLIC
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

APLINK MUS

× **Kardinolas J. Bernardin,** Chicagos arkivyskupas, šv. Kazimiero 500 metų nuo mirties sukakties proga vasario 25 d., šeštadienį, 1 val. p. p. laikys su daugeliu kunigų koncelebracines šv. Mišias Šv. Vardo katedroje. Taip pat kardinolas pasakys ir pamokslą. Rinkliavos per pamaldas nebus, bet organizacijos ir pavieniai asmenys padengti iškilmių išlaidoms prašomi paaukoti. Jie gaus specialius vokelius. Aukas siųsti Liet. Katalikų federacijai, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

× **A. a. Ona Prunskienė,** buvusi Sibiro tremtinė, vėliau vaikų pastangomis atvykusi į Ameriką, 96 metų amžiaus, mirė vasario 22 d. Pašarvota Petkaus Marquette laidojimo įstaigoje. Laidojama iš Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios šeštadienį Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nuliūdime liko sūnūs kun. Juozas ir Jonas Prunskiai, dukterys Anelė Prunskytė ir dr. Ona Garūnienė su šeima, taip pat mirusio sūnaus a. a. dr. Vlado žmona dr. Albina Prunskienė su šeima.

× **Eugenijaus Kriaučeliūno** vardo Jaunimo premijos įteikimas bus kovo 10 d., šeštadienį, 6 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Premijos įteikime dalyvaus laureatės Gintė Damušytė iš New Yorko ir Violeta Abariūtė iš Detroito.

× **Lietuvių kongresas,** rengiamas Amerikos Lietuvių Tarybos, bus šių metų spalio 26 d. Quality Inn Midway viešbutyje, Burbank, Ill. Kongresui rengti išrinkta komisija: pirmininkė Daina Dumbrienė, vicepirm. dr. Vl. Šimaitis ir sekr. G. Lazauskas. Į kongresą bus kviečiami Altos nariai ir įvairių organizacijų, spaudos ir radijo valandėlių atstovai.

× **Dainos, muzikos ir pantomimikos koncertas** įvyks sekmadienį, kovo 25 d., 3 val. p. p. Jaunimo centre. Rengia "Margutis". Bilietai gaunami "Margučio" raštinėje ir Vaznelių prekyboje.

× **JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos Tarybos rinkimai** įvyks šį savaitgalį Jaunimo centre — penktadienį, vasario 24 d., nuo 7 iki 9 val. vak., šeštadienį, vasario 25 d., nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak., sekmadienį, vasario 26 d., nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak. Prašome visus 16 iki 30 m. amžiaus balsuoti.

(pr.).

× **F. S. S. Chicagos skyriaus** rengiamoj vakaronėj, Ramunė Dičienė, viceprezidentė dėl "Human resources ir administration" iš Omnis Surgical kompanijos, sub-division nuo Baxter-Travnol Labs, kalbės apie darbo pakeitimą ir darbo ieškojimą ir duos praktiškų patarimų ir pasiūlymų kaip tą įvykdyti. Vakaronė įvyks penktadienį, vasario 24 d. 7:30 val. vak. Jaunimo cenutro kavinėje. Kviečiame visus filisterius ir kitus svečius šioj informacinėj vakaronėj dalyvauti. (pr.).

× **Ieškoma lietuviškai kalbantį moteris** prižiūrėti kūdikį namuose Palos Hills. Sąlygos pagal susitarimą. Prašoma skambint tel. **598-5827.** (sk.).

ARAS
Dengiame ir taisome visų rūšių
STOGUS
Darbas garantuotas. Kainos prieinamos. Esu prizuotinis darbas
ARVYDAS KIELA
737-1717

× **Kaziuko mugė,** rengiama Chicagos skautiškųjų vienetų, įvyks sekmadienį, kovo 4 d. Jaunimo centre. Atidarymas 10 val. ryto.

× **Šv. Kazimiero 500 metų** sukaktuvines pamaldas, kurias pirmieji Šv. Vardo katedroje rengia Chicagos lietuviai, paminėjo "Southwest News-Herald" savaitraštis vasario 23 d. laidoje, įsidėdamas Liet. Kat. federacijos dvasios vado prel. Damazo Mozerio nuotrauką. Taip pat plačiai paminėjo pamaldas ir Šv. Kazimiero sukaktį Brighton Parko, Town of Lake ir Bridgeporto laikraščiai. Visuose priminta, kad Vilniaus katedra okupantų komunistų uždaryta ir Šv. Kazimiero bažnyčia paversta ateizmo muziejum.

× **Kun. A. Lipniūno moksleiviai ateitininkai** suvaidins linksmą vaizdelį "Į Marquette Parką" per "Pončkų balių", kurį rengia kovo 2 d., penktadienį, Jaunimo centro mažojoje salėje.

× **"Krivulė",** Lietuvos Dukterų draugijos pareigūnių ir narių sąrašas, išleistas atskira knygute pereitų metų data, nors spaudą pasiekė tik dabar. Čia galima rasti narių ne tik adresus, bet taip pat ir visus reikalingus telefonus. Įdėta Lietuvos Dukterų draugijos įkūrėjo a. a. kun. F. Gurecko nutrauka. Knygelė kišeninio formato, 134 psl.

× **Julija Gylienė,** Ateitininkų namų tarybos kultūrinių renginių pirmininkė, atidarys medicinos popietę šį sekmadienį, vasario 26 d., 1:30 val. p. p. Ateitininkų namuose, Lemonte. Paskaitą skaitys dr. Antanas Razma, Jr., tema "Vėžio ligos ir ankstyvas jų diagnozavimas". Taip pat atsakinės į klausimus. Po paskaitos pabendravimas prie kavos. Kviečiama lietuvių visuomenė šia įdomia ir svarbia tema paskaitos pasiklausyti.

× **Viešojoj bibliotekoj Cicero,** 5225 W. Cermak Rd. (ne 522, kaip per klaidą buvo paskelbta "Draugo" vasario 22 d. laidoje) bus lietuvių tautodailės instituto Chicagos skyriaus rengiama paroda. Paroda bus vasario 26 d. nuo 2 val. iki 5 val. po pietų. Parodą rengia Cicero Lietuvių Bendruomenės apylinkė.

× **"Elta, Information Bulletin",** informacinis anglų kalba biuletenis, sausio mėnesio laida, išėjo iš spaudos. Biuletenyje yra duodama informacijos apie Nijolės Sadūnaitės atsiminimus, apie persekiojimus okupuotoje Lietuvoje, apie svetimos spaudos Lietuvos okupacijoje vargų prisiminimus ir kt. Taip pat duodama žinių apie Lietuvos Diplomatijos šefo Stasio Lozoraičio mirtį.

× **Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų draugijos valdyba** šaukia visuotinį narių susirinkimą vasario 26 d., sekmadienį, 2 val. popiet Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, 4420 S. Fairfield Ave. Visi nariai prašomi dalyvauti. Po susirinkimo kavutė.

Valdyba

(pr.).

× **Nida Financial Services,** naujai įsteigta lietuvių bendrovė kruopščiai užpildo pajamų mokesčių blankus — **Income Tax** ir atlieka kitus finansinius patarnavimus. Konsultantai ir pildytojai turi daugiau kaip 12 metų patyrimo. Patarnaujama pigiai. Palyginkite. **Skambinkite nuo 9 val. r. iki 5 val. vak. tel. 850-7380 arba nuo 3 val. popiet iki 9 val. vak. tel. 778-6901.** Ofisai Oak Brook, Ill. ir 2606 W. 63 Street, Marquette Parke.

(sk.).

× **Albinas Karkutis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc. patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916.** (sk.)

Pedagoginio Lituanistikos instituto 25-rių metų sukakties proga svečiai ir lektoriai. Pirmoj eilėj iš kairės: I. Andrašiūnas, dr. V. Sruogienė, R. Plioplytė, dr. J. Račkauskas, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, vysk. V. Brizgys, dr. P. Jonikas, V. Liulevičius, I. Serapinas, dr. A. Razma, kun. V. Bagdanavičius, K. Girvilas ir kt.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ARTĖJA TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Šių metų didžiausias kultūrinis įvykis — septintoji laisvojo Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė. Ją ruošia JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės kraštų valdybos ir Lietuvių tautinių šokių institutas. Šventei ruošti sudarytas komitetas, kuriam vadovauja JAV LB krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Butkus. Šventė vyks liepos 1 d. Clevelande. Pradžia 2 val. po pietų. Smulkesnė šventės programa pasirodys mūsų spaudoje prieš pat šventę. Taigi kiekvienas norįs dalyvauti šventėje ir renginiuose turės pilną informaciją.

Šventei sparčiai ruošiamasi, nes iki jos beliko vos ketvertas mėnesių, o darbų begalės. Todėl su dideliu rūpesčiu dirba komitetas, kad pati šventė ir jos eiga būtų pavyzdingai atlikta. Svarbią vietą užima lėšos. Tam buvo Chicagoje sudarytas specialus lėšoms telkti komitetas, kuriam vadovauja dr. F. V. Kaunas su talkininkų būriu. Vasario 10 d. lėšų telkimo komitetas posėdžiavo Jaunimo centre. Išsamų apie lėšų telkimo eigą pranešimą padarė pirmininkas dr. F. V. Kaunas. Komitetas lėšas telks įvairiais būdais. Ieškos mecenatų, stambesnių aukotojų ir prašo LB apylinkių talkos, joms uždedant tam tikras pinigų surinkimo kvotas. Be abejo, LB tam tikslui skirs dėmesį ir dės pastangas vietovėse kiek įmanoma lėšų sutelkti.

Chicagoje M. Marcinkienė vadovauja renginių komisijai ir planuoja balandžio 8 d. Jaunimo centre suruošti "Pavasarinį tryptinį". Tai savotiškai įdomus renginys. Jame dalyvauti jau pasižadėjo apie 10 Chicagos ir apylinkėse veikiančių tautinių šokių grupių. Kiekviena grupė atliks skirtingą tautinių šokių programą. Taigi šis renginys bus įdomus savo turiniu. Tikimasi susilaukti lietuviškosios visuomenės dėmesio ir paramos. Visas renginio pelnas — Tautinių šokių šventei.

Posėdyje pirmininkas dr. F. V. Kaunas supažindino su šventei ruošti komiteto Clevelande planuojamais darbais. Komiteto nariai pirmininkui davė pasiūlymų, kai kuriuos Clevelando komiteto nutarimus papildyti praktiškesniais ir realesniais.

Lėšų telkimo komitetas kiek skeptiškai pažiūrėjo į šventei ruošti komiteto užsimojimą prekiauti šventės metu suvenyrais. Komitetas numato išleisti T shirts 4000. Bumper stikers 1000, Painters caps 1500, Lapel pins 5000, Buttons 2000, Embroidered patches 1500 (pavadinimus rašau iš protokolo). Tai nemaži kiekiai suvenyrų. Lietuvių dienų proga buvo pagaminta daug įvairių suvenyrų ir, deja, beveik visi liko neišplatinti. Atsimintina, kad šventės metu žmonės užimti kitais reikalais, jie neieško suvenyrų. Tokius kiekius išplatinti, reikia labai gerai organizuotos grupės žmonių, agresyvių ir visose vietose.

Vyr. meno vadovė Jadvyga Reginienė baigė grupių registraciją. Glaudžiai bendradarbiauja ir su T. Šokių instituto vadovybe, planuoja šokėjams aprangą, kad skirtųsi jauniai, studentai ir veteranai. Numatoma dar prieš šventę patikrinti grupių pasiruošimą ir tam tikslui numatomos lėšos. Grupes tikrins rajonais Galina Gobienė, Jadvyga Reginienė, A. Bulotienė ir Dzikienė.

Muzikos direktorius Algis Modestas rūpinasi muzikos reikalais. Organizuoja jungtinį chorą iš 250 asmenų, kuris drauge su simfoniniu orkestru palydės kai kuriuos tautinius šokius. Tai sudarys gerą įspūdį šventės didingumui. Šventei ruošti komitetas mano, kad šventėje dalyvaus ir iš kitų lietuvių kolonijų daug lietuvių. Jų reikia, nes koliziejuje telpa 17,000 žiūrovų.

Taigi šiais metais dėmesį ir skirkime septintajai Tautinių šokių šventei. Remkime ją ir pinigais bei aktyviu dalyvavimu. Ši šventė tebūna ir mūsų pasididžiavimas bei gyvas įrodymas, kad lietuviškoji išeivija yra gyva, kūrybinga ir kad mūsų jaunimas jungiasi į tautinės kultūros puoselėjimą.

Jurgis Janušaitis

× **Į Amerikos Lietuvių Tarybos valdybą** paskirti studentų atstovai: Svajonė Kerelytė, Ramunė Tričytė ir Jonas Bobelis.

× **Aleksas Lauraitis,** American Travel Service Bureau dalininkas, mūsų garbės prenumeratorius, lankėsi "Drauge" ir su administracija aptarė lietuvių ekskursijos kai kuriuos reikalus. Ekskursiją į Europą organizuoja "Draugas" nuo rugpiūčio 2 iki 20 d. Aplankys Liurdą, Fatimą ir kitas Prancūzijos, Portugalijos ir Ispanijos vietoves. A. Lauraitis ta proga įsigijo naują meno leidinį "Pranas Domšaitis", išleistą Lietuvių Dailiojo meno instituto, kuris yra Lietuvių fondo padalinys.

× **Petras Kasulaitis,** Kazys Majauskas, Pranė Prankienė, Mykolas Bajorūnas, Chicago, Ill., Joseph Sinkus, Sterling Hts., Mich., Jonas Kilčiauskas, Rochester, N. Y., Kazimieras Aukštkalnis, Eugene, Oregon, Petras Palys, Richmond Hill, N. Y., Vito Vaitkūnas, Omaha, Nebr., A. Smilgys, Vancouver, B. C., Kanada, Julius Strodomskis, Delhi, Ont., Kanada, Benediktas Dapkus, Farmington, Conn., atsiuntė po 10 dol. aukų įvairiomis progomis. Labai dėkojame.

× **Dr. Vytas Gylys,** Richardson, Texas, Vaidotas Vaičiūnas, Mississauga, Ont., Kanada, Jonas Čipkus, Willowick, Ohio, Vytautas Stadalninkas, Los Angeles, Cal., Kazys, Daulys, Chicago, Ill., V. R. Ambraziejus, Newark, N. J., Alfonsas Jesunas, Philips, Wisc., Klemens Kuprėnas, Croton-on-Hudson, N. Y., Antanina Juknevičienė, gyv. Brockton, Mass., atsiuntė po 10 dol. aukų įvairiomis progomis. Labai ačiū.

× **Po 6 dol. atsiuntė aukų:** Irene Mironas, Marija Sandanavičius-Newson, Helen Buchinskas, Vinc Sendra, Leonas ir Danutė Petroniai, B. Pilipauskas ir Ernestina Gražys. 4 dol. — Elena Frejeris. Po 3 dol.: G. Plačas, A. Macijauskas, Jonas Bartkus ir Kazys Civas. Labai ačiū.

Diplomą įteikia Renatai Varlakojytei Pedagoginio Lituanistikos instituto rektorius dr. Jonas Račkauskas. Vidury — instituto direktorė Ramutė Plioplytė ir Lietuvos gen. konsulė Juzefa Daužvardienė. Nuotr. J. Tamulaičio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **"Rūtos" tautinių šokių grupė** Denvery, Colo., rengiasi Liet. Tautinių šokių šventei, kuri vyks Clevelande liepos 1 d. Denverio tautinių šokių grupė dalyvaus jau antrą kartą bendroje šventėje. Planuoja daryti kelionę bendrai. Kelionei sąlygas tvarko Arvydas Jarašius, todėl pas jį reikia kreiptis informacijų.

— **Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktis** New Yorke St. Patricko katedroje bus minima rugsėjo 9 d. Sudarytas komitetas, kurin įeina garbės pirmininku prel. Pranas Bulovas, pirmininku Aleksandras Vakselis, vicepirm. kun. Kazimieras Pugevičius, sekr. Malvina Klivečkienė, ižd. Vincas Padvarietis. Į komitetą nariais įeina kun. V. Palubinskas, V. Jankauskienė, P. Minkūnas, M. Skabeikienė, J. Klivečka, kun. A. Račkauskas, kun. L. Andriekus, A. Samušis, A. Radzivanienė, P. Ąžuolas, M. Žukauskienė, L. Drangauskas, A. Marcel. Iš viso 27 nariai, kurie padės rengti jubiliejų, kad jis būtų efektyvus ir platus. Taip pat sudarytos įvairios komisijos padėti įvairiuose reikaluose.

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS SENIAUSIOJE PARAPIJOJE

Šiais metais lietuviai visame pasaulyje paminės šv. Kazimiero, Lietuvos globėjo, 500 metų mirties sukaktį. Tai reikšminga sukaktis ir jai turime skirti ypatingai rimtą dėmesį. Ši sukaktis bus minima įvairiai — akademijomis, iškilmingomis pamaldomis. Tokius minėjimus ruošia ir lietuviškos parapijos.

Šv. Jurgio seniausioji lietuvių parapija, įkurta Chicagoje 1892 metais, šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį paminės taip pat galimai iškilmingiau. Atsimintina, kad šv. Jurgio lietuvių parapija savo laiku buvo viena iš didžiausių ir čia klestėjo lietuviška veikla. Ilgainiui keitėsi lietuviškųjų kolonijų veidas, keitėsi ir parapijos. To neišvengė ir Šv. Jurgio lietuvių parapija.

Nežiūrint, kad šioje parapijoje lietuvių gerokai sumažėjo, vistik joje liko lietuviška dvasia. Dabartinis šios parapijos klebonas, lietuvių kilmės, domisi šios parapijos lietuvišku gyvenimu, o jį palaiko net čia gimusios lietuvių kartos.

Parapijos klebono kun. Richard Bulwith ir šios parapijos tikinčiųjų lietuvių pastangomis ir yra šioje seniausioje Chicagos lietuvių parapijoje organizuojamas šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimas. Minėjimą norima suruošti kuo iškilmingiausiai. Programoje numatoma kovo 4 d. 12 val. bažnyčioje iškilmingos koncelebruotos šv. Mišios. Jas atnašaus buvęs šios parapijos asistentas kun. Pr. Kelpšas drauge su kitais kunigais. Ta proga kun. Pr. Kelpšas pasakys pamokslą lietuvių ir anglų kalbomis.

Po iškilmingų pamaldų parapijos salėje minėjimas - akademija. Bus žodis apie šv. Kazimierą, meninė dalis, kurią atliks lietuvių jaunimas, ir po to vaišės, kurias paruoš šios parapijos lietuvių moterų klubas.

Parapijos klebonas kun. Richard Bulwith ypač gėrėjosi lietuvių jaunimu, kada jie organizavo šioje bažnyčioje pamaldas. Ir dabar jis mano, kad būtų gražu, jeigu lietuvių jaunimas iš visų organizacijų dalyvautų ir šiame reikšmingame šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjime.

Vincas Urbonas

— **Lietuvių Bendruomenės Great Neck,** N. Y., apylinkė Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį paminėjo vasario 18 ir 19 dienomis. Invokaciją sukalbėjo kun. Placidas Barius, pagrindinę paskaitą skaitė Rasa Razgaitienė, meninę programą atliko Great Necko apylinkės jaunimas. Vasario 19 d. buvo pamaldos Šv. Aloyzo bažnyčioje.

— **Brooklyno apylinkės** lietuviai surengė Vasario 16-tosios minėjimą Apreiškimo parapijos bažnyčioje vasario 19 d. pamaldomis ir Kultūros Židinyje akademine ir menine dalimi. Pamokslą pasakė kun. dr. J. Grabys. Kalbėjo Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Pagrindinę kalbą sakė Jonas Jurkūnas iš Chicagos.

— **New Yorko skautų** "Neringos" ir "Tauro" tuntai kovo 11 d. rengia Kaziuko mugę. Visi skautai ir jų tėvai kviečiami dalyvauti ir paremti skautišką veiklą.

— **Richardas K. Kružikas,** "Bennington Banner" laikraščio žiniomis, laimėjo pirmą vietą Nacionalinės muzikos mokytojų s-gos skelbiamo jaunų kompozitorių konkurso rytinių valstijų divizijoje. Dabar Kružiko kūrinys, Sonatina fortepijonui, bus siunčiamas į finalinį rundą. Kružikas tėra pradžios mokyklos septintokas, muzikos pradėjo mokytis 8 m. amžiaus, jau reiškiasi kaip kompozitorius, pianistas, choro akompaniatorius. Su tėvais Richard ir Teresa Kružikais gyvena Vermonte.

— **"Opera News" žurnalas** kovo 3 d. laidoje praneša, kad tarptautinė operos solistė Marilyn Niska kartu su primadona Martina Arroyo dalyvaus Dvorako kūrinio "Dimitri" atlikime. Spektaklis bus garsioje Carnegie Hall salėje, New Yorke kovo 28 d. Šis kūrinys bus pirmą kartą atliktas Šiaurės Amerikoje.

AUSTRALIJOJE

— **A. a. Algis Kisielius** mirė Geelonge savo gimtadienio dieną, sulaukęs tiktai 45 m. amžiaus. Gyvendamas Melbourne, išdirbo geležinkelio raštinėje 21 metus ir buvo raštinės skyriaus vedėjas. Mėgo sportą, dainą, dainavo Geelongo lietuvių chore. Liko tėvai, trys broliai ir sesutė.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val., vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.